

ДОКЛАД

за

**Оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на
защитени зони “Търновски височини” BG0000213,
„Беленска гора” BG0000231, „Стара река” BG0000279,
“Голяма река” BG0000432 и „Река Янтра“ BG0000610
на предварителен проект за ОУП на община Стражица**

Дата: 30.01.2015 година

Възложител: Община Стражица

Настоящият доклад е разработен за ползване в рамките на открита за обществен достъп процедура и може да бъде копиран или цитиран без знанието на авторите. При цитиране е задължително посочване на източника на информацията.

I. Глава първа. Въведение

Настоящата оценка на предварителния проект за Общ устройствен план (ОУП) на община Стражица е изготвена на основание чл. 6 (3) и 6 (4) на Директива 92/43/ЕИО, чл. 31-34 на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта (ОС) на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Освен процедурните изисквания при оценката на вероятността от отрицателни въздействия и тяхната значимост са взети в предвид:

- Принципа на предпазливост, залегнал като основа за опазване на околната среда в Договора за създаване на Европейския съюз (ЕС), в конкретния случай, възприет като приемане на възможно най-лошия сценарий за всяко вероятно въздействие, в рамките на научните предпоставки за съществуване на такова въздействие;
- Използване на най-добрата налична информация за провеждане на оценката;
- Връзката между чл. 6 (3) на Директива 92/43/ЕИО, изискващ оценка на последствията за целостта и целите на всяка една зона и мрежата като цяло, от една страна, и чл. 2 (2) на Директивата, посочващ, че мерките предприети по тази директива, следва да водят до опазване или възстановяване на благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията, от друга;
- В съответствие с горното, целостта и целите на потенциалните зони от значение за общността са тълкувани в светлината на подробните параметри за благоприятен природозащитен статус (БПС) на природните местообитания и видовете, разработени в съответствие с определенията на чл. 1 на Директивата в рамките на Българо-холандския проект по програмата МАТРА ВВІ. В тази част особено важни са параметрите за БПС - популация в зоната (само за видове), площ на местообитания в зоната (за природни местообитания и видове), структура и функции на местообитанията. Параметрите към критерии бъдещи перспективи сами по себе си в повечето случаи представляват въздействия.
- Освен общите параметри за благоприятен статус на всеки вид и местообитание, са оценени и въздействията върху структури, функции и роля важни за съответните видове и местообитания.

- При оценка на въздействията, по отношение на количествените параметри - площ на местообитания (природни местообитания или местообитания на видове) и популация на видове, за референтни стойности са взети стойностите при научно описание на зоната, но не и преди ратифициране на договора за присъединяване към ЕС (април 2005 г.). При оценката на възможностите за възстановяване се оценява реалистичността на това изискване. Това означава, че където в миналото е имало трайно унищожаване на площи на местообитания, дори съгласно параметрите за благоприятен статус да се изисква възстановяване, такива трайно увредени площи, без реални възможности за възстановяване, не се включват в референтните стойности за площ и популация. Такива случаи са, например, вече изградените инфраструктури и други застроени територии.
- По отношение на параметрите за качество и състояние на местообитанията (параметри в рамките на критериите „структура и функции“) референтните стойности на параметрите се прилагат и спрямо вече съществуващи съоръжения. Така например въздействията от фрагментацията и унищожение на местообитанието в миналото от съществуващата инфраструктура се отчитат при оценката на кумулативните ефекти.

II. Глава втора. Информация за предварителния проект за ОУП на Община Стражица и връзката му със защитени зони по НАТУРА 2000

- 1. Кратка характеристика (резюме) на предварителния проект за ОУП на община Стражица– вид на измененията, териториален обхват, обем, мащаб и други спецификации (според предоставения предварителен проект на „Форум – Александрови“ ООД).**

1.1.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1.1. Цели на предварителния проект за ОУП на община Стражица

Главната цел на предварителния проект за Общ устройствен план е да създаде териториална планова основа за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на територията на Общината, в съответствие с Националната стратегия за регионално развитие и със специфичните за община Стражица природни, културно-исторически, туристически и други ресурси.

Основавайки се на принципите за устойчивото развитие, а именно постигане на баланс между екологично равновесие, икономически и социален растеж, посредством устойчиво ползване на природните ресурси, постигането на главната цел включва изпълнението на следните подцели и задачи:

- ✓ Анализ на съществуващите икономически, пространствени, демографски и други основополагащи дадености и създаване на меродавна информационна база за определяне на прогнозното развитие на Общината;
- ✓ Разработване на информационна и планова основа за развитието на Общината в перспективния период;
- ✓ Обвързване на развитието на Общината с действащите фактори от по-високо ниво – обществено-икономически и планови;
- ✓ Осигуряване на оптимално в техническо и икономическо отношение териториално разположение и функционална организация на наличните и перспективни ресурси, в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти, при търсене

на максимален ефект при инвестирането и запазване на характерните качества и уникалност на териториите;

- ✓ Планирането на територията на Общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на природното и културно наследство на Общината, с оглед устойчивост и взаимно стимулиране при развитието на всички системи.

1.1.2. Териториален обхват на предварителния проект за ОУПО

Предварителният проект за ОУП обхваща територията в административните граници на община Стражица. За територията на Общината са разработвани следните устройствени планове от високо ниво, които бяха бързо дезактуализирани и практически не се приложиха:

- Териториално устройствен план на селищна система Стражица (ТУП) – 1986 ÷ 1987 г.;
- Териториално устройствен план за отдиха по 4-то ПМС (ТУПО).

За град Стражица е одобрен през 1987 г. Общ. градоустройствен план (ОГП). Основна негова цел е била осигуряване на планова основа за бързо и ефективно възстановяване на щетите от тежкото земетресение, сполетяло региона. Предвижданията на този план са в значителна степен реализирани, което се е отразило благоприятно на устройствената структура на града.

За територията на общината е провеждана системна политика на подробно устройствено проектиране, до голяма степен катализирана от усилията по преодоляване на щетите от земетресението. От всички населени места, попадащи в обхвата на Община Стражица, двадесет имат сравнително актуални и в значителна степен приложени Подробни устройствени планове. За тези населени места със стари регулационни планове има изработени, но неодобрени кадастрални планове от 1991 год. (без с. Кесарево). Във инвестиционната програма на общината за 2015 г са предвидени нови кадастрални и регулационни планове на селата Кесарево и Лозен.

Предвижданията на настоящия предварителен проект за ОУПО ще наложат изменение на устройствения режим за отделни територии в обхвата на ОУП на града,

което следва да бъде изпълнено по установения процедурен ред след окончателното влизане в сила на ОУПО.

1.1.3. Прогнозен период

В съответствие с действащата нормативна уредба, предварителният проект за ОУПО визира прогнозен период 2025 г. Очакваният период на действие на ОУПО е около 20 години, в съответствие с общите изисквания на действащата нормативна нормативната уредба към планове от това ниво. Предвид сложната общественоекономическа ситуация, крайно неблагоприятните демографски тенденции и вероятното негативно влияние на външно икономически фактори, следва да се осигури максимална еластичност и адаптивност на предвижданията на плана във времевата рамка на неговото действие.

1.2. ПРОЕКТНО РЕШЕНИЕ – ПЛАНОВА КОНЦЕПЦИЯ И ОБЩА СТРУКТУРА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА

1.2.1. Общ подход и приоритети на предварителната планова концепция

Общата концепция на предварителния проект за ОУП произтича от задачите, формулирани в заданието на Община Стражица. В обобщен вид могат да бъдат изведени следните по-важни подходи и приоритети на предварителната планова концепция:

1.2.1.1. Установяване и използване на наличните ресурси на територията на Община Стражица

Като основни благоприятстващи ресурси се определят:

- Добре структурирана в устройствено отношение територия, центъра на Общината с голям резерв от производствени, жилищни и обслужващи терени;
- Сравнително добре изградената система от населени места с относително нови сградни фондове, развита инфраструктура и пътни връзки;
- Сравнително запазена естествена природна среда, без значителни антропогенни увреждания и изменения, както и фактори за бъдещи такива;
- Благоприятно бъдещо въздействие от пресичащото северната зона на Общината бъдещо трасе на автомагистрала „Хемус“.

1.2.1.2. Идентифициране и ограничаване на негативните фактори и тяхното въздействие на територията на Община Стражица

Като неблагоприятни, съществуващи на територията на Общината, и такива с негативно въздействие, се определят следните фактори:

- Неблагоприятна демографска структура с умерена негативна тенденция;
- Липса на съществени природни ресурси от общ характер;
- Недостатъчна експонираност към пресичащите и тангиращи I и II пътни артерии;
- Неблагоприятна в близък и средно-срочен план национална стопанска конюнктура.

1.2.1.3. Обща оценка на социо-икономическата ситуация

Следва да се приеме, че общите перспективи и условия за икономическо развитие са не особено благоприятни и е наложителна ясна, ефективна и адаптивна програма за устройствено развитие. Само ефективното използване на наличните ресурси и максимално неутрализиране на негативните фактори може да осигури успешно пространствено и социо-икономическо развитие. Общият устройствен план следва да си постави и решава реалистични, прагматични и икономично осъществими цели, осигурени с ефективно приложими средства за реализация.

1.2.2. Функционално предназначение и устройство на територията на Община Стражица

1.2.2.1. Извънселищни територии

1.2.2.1.1. Устройствени зони и режими извън границите на населените места и селищните образувания

Разпределението на територията на Общината по видове общо (преобладаващо) предназначение и видове устройствени зони е извършено с номенклатурата на Наредба № 7 от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (наричана по-долу Наредба №7), както и на Правилата за прилагане на Общия устройствен план на Община Стражица със Специфични правила и норми за устройство на град Стражица

(одобрени от Общинския съвет с актуализацията на плана). Отчетени са режимите, установени по реда на други закони и фактическото ползване.

На база достъпната специализирана информация са означени рисковите територии – зони със свлачища и абразия и потенциално наводняеми територии, като към Правилата за прилагане на плана са предвидени изисквания към последващото подробно устройствено планиране за отреждане на терени и предписания за изпълнение на превантивни мероприятия. Посочени са и необходимите ландшафтноустройствени мероприятия.

С правилата за прилагане на плана ще се въведе изискване при провеждането на нови или реконструкция на съществуващи елементи на транспортната инфраструктура с висок клас да се запазват, съответно възстановяват, връзките на масивите с местната пътна мрежа и полските пътища.

1.2.2.1.2. Земеползване и устройство на териториите със земеделски земи

Околната среда в Община Стражица по отношение на отделните компоненти е с параметри в допустимите граници. Не се наблюдават “взривове” на замърсявания и огнища на екологични инвазии. Състоянието ѝ позволява производството на екологично чиста селскостопанска продукция и развитие на екотуризъм.

През 80-те години на територията на общината интензивно са се отглеждали етерично – маслени култури, на промишлени насаждения. Благоприятните почвено-климатични условия са предпоставка за бъдещо възраждане на това производство.

1.2.2.1.3. Земеползване и устройство на горските територии

Горският фонд на общината е 134974,683 дка. Преобладават широколистните гори. През 2010 година са залесени 80 дка и са почистени 1000 дка подлес. Регистрирани са 23 обекта за преработка и експедиране на дървесина, 6 от тях са закрити.

1.2.2.1.3.1. Озелени територии (Оз)

Предвид посочената по-горе оценка на значително запазените природни дадености като един от най-ценните ресурси на Общината, както и с оглед опазване на околната среда, биологичното разнообразие и естествените ландшафти, предварителният проект за ОУП определя на част от горските територии статут на

горски паркове, които значително нарастват по площ. Освен на завареното положение, предвижданията относно разположението и обхвата им се основават на местното лесоустройство и паркоустройство. В голямата си част обхванатите в тях територии представляват или включват съществуващи лесопаркове, защитени територии и / или зони, бивши ловни стопанства, както и някои дървопроизводителни гори.

На територията на общината протичат типичните за цялата страна негативни процеси в горското стопанство – сравнително голям добив на дървесина, хаотично и недостатъчно контролирано провеждане на различните видове сеч, липса на адекватни грижи за подлеса и възпроизводството, почти пълна липса на залесителни и други горскостопански дейности. Това нанася съответни щети на горските фондове като стопански и ландшафтен ресурс.

Очевидно е и негативното влияние на тези процеси върху местообитанията на флората и фауната. Следва да се отбележи обаче, че тези негативни процеси на територията на Общината не са в застрашителните мащаби, типични за други региони и естественият облик на горският ландшафт е в значителна степен съхранен, със сравнително успешно възпроизводство и добри възможности за бъдещо развитие.

За частите от територията на Общината, в които се предвиждат промени в предназначението на земите се въвеждат следните устройствени зони:

– за територията на реализирания в обхвата на Общината извънселищен парк – „Озеленена територия” (Оз) – извънселищен парк по смисъла на чл. 30 от Наредба № 7;
- за територията, обхващаща земите от горския фонд - „Озеленена територия” (Оз1) – горски парк, по смисъла на чл. 30 от Наредба № 7.

Предварителният проект за ОУП поставя следните категории на озеленените територии (Оз) в извънградския парк и в обхвата на Община Стражица и съответните им нормативи и ограничения:

- Оз1 – Горски парк

Териториите, поставени под тази категория са предвидени за краткотраен отдих и туризъм в горска среда. В този случай се допуска осъществяване на паркоустройствени мероприятия и изграждане на обекти за туристическо обслужване.

- Оз2 – Горски паркове в защитени територии и зони

Територии с такава категория попадат в териториите на защитени територии по ЗЗТ, защитени зони по Натура 2000 и / или такива с висока консервационна стойност, което налага забрана за промяна предназначението от горски фонд и превръщането им в урбанизирани територии.

1.2.2.2. Устройствен режим на териториите, защитени по специални закони

1.2.2.2.1. Общи принципи на земеползване и устройствен режим на Защитени територии по ЗЗТ

Предварителният проект за ОУП осигурява необходимите устройствени условия за физическото опазване на наличните защитени територии по ЗЗТ от различни видове, вкл. буферните им зони, чрез прилагане на режимите, определени в заповедите за обявяването им. Отрежданията му по отношение земеползването и устройството на прилежащите им територии са съобразени с тези режими. Едновременно с това, в зависимост от конкретната обстановка и характеристики на отделните защитени територии и зони, са осигурени условия за тяхната социализация, с оглед реализиране на ресурсния им потенциал за разнообразни форми на туризъм.

За опазване на биологичното разнообразие в екосистемите в района и на естествените процеси протичащи в тях, както и на характерни забележителни обекти на неживата природа и пейзажи, за защитена територия в Община Стражица е обявена една защитената територия – защитена местност „Железарци“.

1.2.2.2.2. Общи принципи на земеползване и устройствен режим на Защитени зони по европейската екологична мрежа Натура 2000

Конкретните предвиждания в ОУП са съобразени и със съществуващите защитени зони по Натура 2000, както и с предмета, целите и режимите на обявяване на тези зони.

На територията на Община Стражица са определени четири защитени зони (ЗЗ) по Натура 2000 с обща площ 28 810,43 ха, а именно BG0000231 „Беленска гора“, BG0000279 „Стара река“, BG0000610 „Река Янтра“ и BG0000432 „Голяма река“. До приключването на работата по предварителния проект на ОУПО. За зоните няма разработени и утвърдени планове за управление.

По тези причини в предварителния проект за ОУПО е възприет следният подход по отношение регламентирането на последващата урбанистична (устройствена и строителна) намеса в частите от устройствените зони, попадащи в обхвата на Натура 2000:

- предвидени са разновидности на устройствени зони за частите им, попадащи в обхвата на защитена зона (Оз1, Пп, Па – вж. по-долу съответните раздели). За тях са определени по-ниски застроителни показатели, с оглед осигуряване на възможно най-голям дял ненарушена природна среда в непосредствена близост до зони със специална защита; предвидени са също ограничаване на набора от допустими дейности, специални изисквания по отношение благоустрояването (начини на събиране на отпадните води, провеждане на канализация) и други ограничения относно частите от зоната, прилежащи на водни басейни;

- в Правилата за прилагане на ОУПО е определено основополагащо принципно изискване към подробното устройствено планиране в обхвата на защитените зони: да се осигури непрекъснатост на природната среда и протичащите в нея процеси и прекъснатост на урбанизацията. Заложени са конкретни изисквания по отношение подхода при последващото подробно планиране и съдържанието на подробните планове, както следва:

- подробното планиране да става с ПУП, изготвени по реда на чл. 16 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), с правилно структуриране на територията, създаване на условия за провеждане на необходимата инфраструктура и реализиране на необходимите места на публично озеленяване и др. мероприятия за защита на местообитанията, съгласно предписанията на планове за управление на съответната защитена зона, респ. със зонирането, което е тяхна неразделна част. Препоръчва се тези ПУП да обхващат цялата територия на зоната, с оглед ефикасното прилагане инструментариума на чл. 16 от ЗУТ. В случаите, когато не могат да бъдат изработени цялостни планове се определя обхват, който позволява да се проследят връзките между местообитанията;
- при липса на планове за управление на защитените зони, определянето на допустимото предназначение и изискванията към устройството на съответните части от ЗЗ, следва да стане със специализирани проучвания, извършвани по указание и под контрола на специализираните органи по опазване на околната среда – РИОСВ или МОСВ, взаимнообвързано с или предхождащо

разработването на подробните устройствени планове. От тези проучвания следва да се изведат изискванията за съответствие и произхождащите от това ограничения за намесата в природната среда. Тези изисквания променят предвидената с устройственото зониране урбанистична намеса.

- за така определените територии се въвежда общовалидно изискване при прокарване на улици и/или пътища да се предвиждат прокари за животни и насекоми, съобразени с пътищата на миграцията им;

Друг принцип на устройствения подход към защитените зони по Натура 2000 е диференциацията им на две степени на защита, съобразени с режимите на опазване на съответните хабитати – от само „забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда” до „забрана на всякакви видове сечи”. Този диференциран подход се отнася до частите от териториите на защитените зони извън обхвата на мотивираните учредяването им хабитати.

Така например, в обхвата на ЗЗ „Беленска гора“ с висока степен на защита се третира горския район на хълмовете по десния бряг на р. Янтра, а зоната включва един от най-големите горски комплекси в България всред обезлесен район. Гората е една от най-важните в страната за опазване на мизийски гори от сребролистна липа.

1.2.2.2.3. Конкретните проектни предвиждания за защитените територии по ЗЗТ и защитени зони по Натура 2000

Същевременно на територията практически няма значими и добре познати туристически обекти, дестинации и маршрути. Това довежда до относително ограничен ресурс за туристическа активност в стопански мащаби.

Макар и недостатъчно развит и недостатъчно оценяван автентичният пейзаж и екологически чистата природна среда представляват сериозен ресурс в средносрочна перспектива, който би могъл да даде стопански резултати при добро управление. Това създава потенциал за развитие на рекреационния туризъм с наличието на чиста околна среда, липса на производства, източник на замърсявания на въздуха, почвите и водите. Благоприятни са и природните дадености за развитието на селски екотуризм, ловен и риболовен туризъм.

Големият брой микро язовири в добро техническо състояние и благоприятна природна среда създават добри възможности при съответно управление и благоприятен режим за ползване, който е един от приоритети на устройствената насоченост на този план.

За защитена зона (ЗЗ) „Беленска гора“ (BG00000231)

Предвидено е част от територията на ЗЗ, намираща се в непосредствена близост до Общински път и до с. Виноград, и обхващаща най-източната част на защитената зона да получи режим на Предимно производствена зона (ПН). Предимно производствените зони се устройват и затрояват по чл. 22-25 на Наредба 7, а именно предимно с производствени, складови, административни, търговски и обслужващи сгради и съоръжения, жилищни сгради и общежития за персонала в предприятията, магазини и заведения за обществено хранене, хотели, здравни заведения, професионално-технически училища, професионални бази и сгради на научно-експериментални бази към предприятията с взети предвид съответните ограничения и нормативи, описани в наредбата.

За защитена зона (ЗЗ) „Голяма река“ (BG00000432)

Предвидено е част от територията на ЗЗ, включващата Общински път и намираща се в непосредствена близост до железопътната транспортна мрежа в най-северната част, северно от с. Мирово на защитената зона да получи режим на Предимно производствена зона (ПН). Предимно производствените зони се устройват и затрояват по чл. 22-25 на Наредба 7, а именно предимно с производствени, складови, административни, търговски и обслужващи сгради и съоръжения, жилищни сгради и общежития за персонала в предприятията, магазини и заведения за обществено хранене, хотели, здравни заведения, професионално-технически училища, професионални бази и сгради на научно-експериментални бази към предприятията с взети предвид съответните ограничения и нормативи, описани в наредбата.

1.2.2.2.4. Културно-историческо наследство

На много места в община Стражица има останки от праисторически, тракийски, от римско и ранновизантийско време селища. Повечето от средновековните селища са изсотавени или унищожени при османското нашествие от края на 14 век. Голяма част от намерените археологически материали са изложени в Изложбената зала

в град Стражица. Четиринадесет читалища съхраняват и развиват културните традиции на района.

Църквата в Кесарево е обявена за архитектурен паметник на културата. Такива са били и църквите в гр. Стражица и селата Сушица и Асеново, които са били разрушени или силно повредени от преминало земетресение през месец декември 1986 г., за чието възстановяване се търсят средства и дарители. Общината разполага с Картинна галерия в гр. Стражица със 7 изложбени зали. Сградата обаче не е конструктивно укрепена и възстановявана след земетресението. Галерията разполага с богат фонд - 546 живописни творби, 93 скулптури, 240 графики, 28 творби от приложния раздел. Сред особено ценените експонати са творбите на Илия Петров, Никола Манов, Владимир Димитров - Майстора, Димитър Казаков, Йоан Левиев, Михалис Гарудис, Васил Стоилов, Енчо Пиронков, Катя Гецова. От 1974 до 1985 година се е провеждал Международен пленер по живопис. Изготвен проект за възстановяването на Картинната галерия предвижда освен експозиционна площ, да се преустроят част от помещенията в Кафе-театър и Дом на приказката. Търсят се партньори и донори за финансиране на проекта. На 24 май 2003 година общината откри Изложбена зала, в която са представени творби от фонда на галерията. В две от помещенията е подредена музейна сбирка "Духовния живот на Стражица през вековете". През месец май в град Стражица се провеждат Каралийчеви дни с разнообразни прояви. В село Сушица на 6-ти март се организират тържества, посветени на Димитър Атанасов - Матроса. Атрактивни и автентични са Илинденските седянки в края на м. юли в Благоево, Владислав и Балканци. Групата за автентичен фолклор от с. Виноград е носител на многобройни награди от съборите в Копривщица. С оригинални изяви се представят самодейните театрални състави към читалищата в Кесарево, Сушица и Стражица.

Липсват познати и с атрактивна традиция обекти на КИИ на територията. Промененият значително след земетресението облик на населените места, както и значителната подмяна на автентичния сграден фонд също не благоприятстват традиционния селски туризъм.

Като цяло общината е относително бедна на обекти на културно-историческото наследство като стопански фактор.

1.2.2.2.4.1. Археологически паметници на културата

- Средновековно и турско селище - м. "Джами баши и Аша махле 15 км южно, с. Асеново
- Останки от крепост - в гора, 2 км североизточно от с. Балканци
- Антично селище - м. "Каялък", 500 м югоизточно от с. Бряговица
- Тракийско селище - м. „Севри-кору“ или „Клисе баир“, 800 м източно от с. Бряговица
- Римска постройка - м. „Белия баир“, 3 км източно от с. Бряговица
- Антично селище - м. „Яма кору“, 5 км източно от с. Бряговица
- Праисторическо и тракийско селище - м. „Кьонприджик“, 3 км източно от с. Бряговица
- Праисторическо селище - м. „Корията“, срещу с. Бряговица
- Могила - м. „Конаците“, с. Виноград
- Торла – могила - м. „Хорион“, с. Виноград
- Останки от манастир и две могили - м. „Манастирище“, с. Виноград
- Останки от крепост - м. „Еликлика“, 100 м западно от с. Камен
- Останки от селище - м. „Балиново“, 800 м северозападно от с. Камен
- Останки от селище - 1.5 км източно от с. Камен
- Останки от селище - м. „Кьорсенлик“, 500 м югозападно от с. Камен
- Останки от селище - м. „Юртлука“, 2 км югоизточно от с. Камен
- Останки от селище - м. „Коджа бунар“, 3.5 км югоизточно от с. Камен
- Римски път - м. „Казъл дере“, 2 км източно от с. Кесарево
- Следи от път - м. „Кая бунар“, 1.8 км северно от с. Кесарево
- Останки от крепост - м. „Бижев манастир“, 1.8 км югозападно от с. Кесарево
- Останки от стара черква - м. „Черковището“, с. Кесарево
- Селищна могила – с. Люзен
- Селска могила – югозападно от с. Николаево
- Праисторическо селище – м. „Запустялото селище“, 3 км източно от гр. Стражица
- Некропол - до Голямата чешма, 3 км югозападно от гр. Стражица
- Останки от крепост - м. „Калето“, 6 км източно от гр. Стражица
- Останки от крепост - Ново гробище, 2 км югоизточно от гр. Стражица
- Две могили – гр. Стражица
- Кале – пътека – гр. Стражица
- Две надгробни могили – с. Сушица
- Историческа могила – с. Сушица

Посочените обекти притежават, освен познавателни качества, и атрактивност за ценителя – непрофесионалист, като освен това са разположени в качествена природна, а в някои случаи са свързани с други обекти на туристически интерес и посещение (пещери, скални отвеси), което благоприятства формирането и предлагането на комплексни туристически услуги. Териториалното разположение на повечето обекти (повечето се намират в непосредствена близост до гр. Стражица и селата, намиращи се в Общината), както и историческата им и/или тематична обвързаност, биха могли да бъдат основа за определяне на туристически маршрути, обвързани с места за краткотраен отдих. Това следва да се има предвид при бъдещото планиране и провеждане или реконструкция на инфраструктурни, в частност – пътни трасета, свързаните с тях ландшафтноустройствени мероприятия, както и при земевъзстановителните и рекултивационните мероприятия, където такива се налагат.

Във връзка с изложеното, предварителният проект за ОУПО препоръчва изработването на специализирана общинска програма за експониране и популяризиране на археологическото наследство на общината. Необходимо е програмата да бъде изработена със съдействието на местните структури, компетентни в областите на културно-историческото наследство (Историческия музей, общинската администрация) и други компетенции в областта (напр. туроператорски фирми). Тя следва да има пряка приложимост, като определя разнообразни туристически маршрути, представяйки обектите, да включва инвестиционни проекти за изграждане на техническа и приемна инфраструктури, благоустрояване и озеленяване на териториите около паметниците. Програмата следва да съдържа и разчети за финансово осигуряване на дейностите за тяхното експониране и охрана, както и потенциалните източници на финансиране.

1.2.2.2.4.2. Духовни храмове и църкви

- Църква „Св. Димитър” – с. Асеново
- Останки от църква – с. Балканци
- Църква „Св. Архангел” – с. Благоево
- Църква „Св. Димитър” – с. Бряговица
- Църква „Св. Димитър – с. Кесарево
- Църква „Св. Кирил и Методий” – с. Мирново
- Църква „Св. Иван Рилски” – с. Николаево
- Църква „Св. Архангел” – с. Ново градище

- Църква „Св. Василий“ – гр. Стражица
- Църква „Св. Богородица“ – гр. Стражица
- Църква „Св. Параскева“ – с. Сушица
- Църква „Св. Николай Летни“ – с. Царски извор

В общественото съзнание църквите присъстват едновременно като изявени исторически, художествени и архитектурни ценности – обект на научен и културно-познавателен интерес и като живи религиозни и духовни средища. Общопроявяващата се съвременна тенденция културно-историческите ценности да бъдат третираны преди всичко като обекти на широк туристически интерес. Това предназначение е предопределило в исторически план териториалното разположение, пространствената и функционалната организация на църквите. По правило те са разположени в населените места и урбанизирани територии, за разлика от манастирските комплекси, които обикновено са разположени в природна среда и често попадат в обхвата на защитени зони и територии.

В този контекст, предварителния проект за ОУПО не предвижда каквато и да било урбанизация на непосредствено прилежащи територии до защитените зони и територии, поради липсата на манастирски комплекси или църкви в близост до тях. Усилията предвидени в настоящия проект ще бъдат насочени единствено към облагородяване и реставриране на съществуващите църкви в населените места, голяма част от които са понесли големи щети вследствие на земетресението през 1986 година.

Високата културно-историческа стойност и духовна значимост на храмовете в населените места в Община Стражица, налагат необходимостта от създаване на единна информационна система с база данни и система за мониторинг на състоянието им, с оглед тяхното адекватно опазване за поколенията.

1.2.2.2.4.3. Исторически паметници на културата

- Партизанско скривалище – м. „Бялата крава“, 4 км югоизточно от с. Бряговица
- Партизанско скривалище – м. „Юрене“ („Шумата“), 4 км от с. Бряговица
- Скривалище на партизани – м. „Юрене“, с. Г. Сеновец
- Четири надгробни паметника – с. Камен
- Паметник – братска могила – 2 км югозападно от с. Камен
- Надгробен паметник – кв. 15, УПИ VIII, с. Камен
- Надгробен паметник, старите гробища – 200 м югозападно от с. Камен

- Партизанско скривалище - м. „Йорен“, с. Камен
- Партизанско скривалище - м. „Тасладжа“, с. Камен
- Партизанско скривалище - м. „Хаджиево“, с. Камен
- Партизанско скривалище - м. „Кандака“, с. Камен
- Партизанско скривалище - м. „Соата“, с. Камен
- Възпоменателна плоча - в двора на църквата „Св. Димитър“, с. Кесарево
- Място на сражение - м. „Казъл дере“, с. Кесарево
- Лагер – землянка - 7 км североизточно от гр. Стражица
- Историческа местност - м. „Тасладжа“ 9 км северно от гр. Стражица
- Надгробен паметник - църква „Св. Параскева“ с. Сушица
- Паметник на загинали партизани – 3,5 км западно от с. Царски извор

Посочените обекти притежават, освен познавателни качества, и атрактивност за ценителя – непрофесионалист, като освен това са разположени в качествена природна, а в някои случаи се намират в близост до други обекти на туристически интерес и посещение (пещери, скални отвеси), което благоприятства формирането и предлагането на комплексни туристически услуги. Малка част от посочените паметници вече са социализирани - напр. тези, разположение в населените места като Надгробния паметник, разположен в църквата „Св. Параскева“, с. Сушица. Териториалното разположение на част от обектите представляват основа за определяне на туристически маршрути. Това следва да се има предвид при бъдещото планиране и провеждане или реконструкция на инфраструктурни, в частност – пътни трасета, свързаните с тях ландшафтноустройствени мероприятия, както и при земевъзстановителните и рекултивационните мероприятия, където такива се налагат.

Във връзка с изложеното, предварителният проект за ОУПО препоръчва изработването на специализирана общинска програма за експониране и популяризиране на археологическото наследство на общината. Необходимо е програмата да бъде изработена със съдействието на местните структури, компетентни в областите на културно-историческото наследство (Историческия музей, общинската администрация) и на туризма.

1.2.4.6.4.4. Етнографски комплекси

- Къща на П. Тополов Шмид - кв. 109, УПИ V, пл. No 608, с. Кесарево.
- Къща на Стефан Иванов Недялков - кв. 59, УПИ III, пл. No 188 с. Царски извор

Предвид малкия брой на етнографските комплекси на Община Стражица и тяхното местоположение в предварителния план на ОУП не се предвиждат урбанизационния и инфраструктурни промени извън населените места и / или увеличаване на площта и предназначението на вече съществуващи урбанизирани територии и зони.

В случай на настъпване на нови обстоятелства от устройствено естество, отнасящи се за недвижимото културно-историческо наследство извън границите на населените места, вкл. режими за устройство и опазване, определени по реда на действащия към момента на изготвянето на предварителния проект за ОУП на община Стражица Закон за паметниците на културата и музеите и същите са несъвместими с предвижданията на предварителния проект за ОУПО, планът подлежи на изменение в съответните му части.

1.2.2.2.5. Изкуствени и естествени ландшафти, и опазване на околната среда на територията на Община Стражица

А. Изкуствени ландшафти – системи за отдих и почивка

Системата за отдих и почивка към момента и в обозримо бъдеще ще се развива доминиращо в резултат на частна инициатива. Основният подход на плана за стимулиране на тази инициатива е чрез създаване на подходящи условия, устройствени режими и процедури за постигането на тази подцел, а именно:

- Създаване на зони с допустима промяна на предназначението с цел оптимизиране и активизиране на наличните и възстановяване на загубените рекреационни ресурси на територията.

Б. Естествени ландшафти и опазване на околната среда

- Устройствени мерки за опазване и развитие на естествени ландшафти

Опазването на ландшафта, съчетано с интензифициране на стопанското използване на природните ресурси, е трудна и донякъде противоречива задача. Устройственото стимулиране на съчетаването на тези процеси включва:

- Проучване, доказване и точно регламентиране на допустимите стопански дейности в природната среда;

- Стимулиране и облекчаване на стопанските дейности, съобразени с поставените условия за опазване стойностите на ландшафта;
- Въвеждане чрез подходящо преференциално третиране на съвременни насоки и методи за стопанските дейности в природна среда.

Всичко това може да стане само при ясно устройствено регламентиране на тези стопански дейности чрез прецизно и прозрачно установяване в съответните правила и норми за приложение на настоящия План към тези територии.

- Предполагаеми отрицателни въздействия върху околната среда от перспективните предложения в проекта за общ устройствен план на Община Стражица

В настоящия проекта за ОУПО като основни насоки за развитие се определят интензифициране и оптимизиране на използването на наличните производствени и жилищни територии и ресурси. Основен приоритет на ОУПО е ограничаването чрез съответните инструменти на увеличаването на урбанизираните територии, с двояк ефект:

- Намаляване на антропогенното въздействие върху природната среда чрез разширяване и приобщаване на допълнителни терени към производствените и урбанизирани територии на Общината;
- Насочване на инвестиционната активност и интерес и свързаните с тях ресурси за ревитализация на вече заетите терени и поддържането им в оптимален технически, санитарен и визуален статут.

С тези определящи насоки на разработване и прилагане на Плана априори се осигурява благоприятен ефект върху природната среда в природозащитен и функционален аспект.

1.2.2.2.6. Устройствения режим на водните течения, водните площи и непосредствените им крайбрежия

Водните течения и водните площи, с площ 7124,985 дка, заемат 1,4% от общата територия на Общината. Водните ресурси представляват поречия на реките Стара река, Лефеджа, Голяма река, Казълдере и Шипа, както и 30 микроязовира, най-големият от които, Казълдере, е с обем 8 млн куб.м.

Язовирите се отдават на концесия от Община Стражица. Използват се за напояване и рибовъдство. Подпочените води са високи в районите на селищата, разположени край реките и ниски в тези с полупланински характер.

1.2.2.2.6.1. Реки

- р. Голяма река - водоприемник II категория, преминаваща през гр. Стражица. В нея е заустена ГПСОВ на механично стъпало;
- р. Стара река - водоприемник II категория, преминаваща през с. Кесарево;
- р. Лефеджа - водоприемник II категория, преминаваща през с.Бряговица.

Голяма река, Стара река и Лефеджа са от поречието на река Янтра;

- р. Казълдере - на нея е изграден язовир "Казълдере", собственост на община Стражица;
- р. Шипа, преминаваща през землището на с. Лозен.

Водните течения на територията на Община Стражица се характеризират с непостоянен режим и богатство на подпочвени води със значително съдържание на варовик.

Различната гъстота на речната мрежа, характерът на основните скали и почвата, както и нерационалното използване на пасищата и горите обуславят появата и наличието на слаби и средно развити ерозионни процеси. Линейната ерозия е развита главно по землищите брегове на трите големи реки.

1.2.2.2.6.2. Минерални извори

Минерална вода с висока температура – един сондаж в землището на град Стражица, неизследвана.

1.2.2.2.6.3. Язовири

На територията на Общината има изградени 30 микроязовира, използвани за риборазвъждане и частично за напояване. Най-големият е „Казълдере” с обем 8 млн куб.м. и е разположен в благоприятна природна среда, на 6 км източно от общинския център. Това е допринесло за неговото развитие, благоустрояване и активно използване за нуждите на отдиha, с наличие на добре стопанисвана инфраструктура.

С изключение на един, язовирните съоръжения са в добро състояние и пълна експлоатационна годност, с благоприятна природна среда и със значителен потенциал като локални центрове на разнородна рекреационна активност.

1.2.2.2.6.4. Геотермални ресурси

Ресурсите на геотермална вода могат да бъдат класифицирани според своята температура и област на приложение, както следва:

- Ниско потенциални източници на геотермална вода (с температура от 10°C до 100°C) - използват се за отопление, оранжерийно производство, индустриални процеси и за балинеолечебни процедури;
- Геотермална вода със "средна температура", - към този клас се причисляват находищата на подпочвени води под налягане с температура между 90°C - 180°C;
- Геотермална вода с "висока температура", - в този случай се използват находища на суха или наситена пара с температура между 200°C - 350°C за производство на електрическа енергия.

Температурата на водата не е по-висока от 50°C за около 72% от разкрития ресурс на находищата държавна собственост, а дебитът им варира между 1 и 20 л/сек за 75% от тях.

Предварителният проект за ОУПО осигурява устройствени условия за опазване на водните течения, водните площи и съхраняване на средовите характеристики на непосредствените им крайбрежия, като:

- запазва посочените обекти като елемент на физическата структура на общинската територия;
- отразява защитните режими за онези от тях, които са обхванати в екологичната мрежа Натура 2000, като специални изисквания към процедурите и съдържанието на последващите подробни устройствени планове, както и ограничения по отношение на строителната намеса във връзка с опазване на местообитанията.

1.2.2.2.7. Територии за отдих на територията на Община Стражица

1.2.2.2.7.1. Налични рекреационни обекти

- Почивна база в местност „Тасладжа“ с капацитет 90 легла, собственост на МОН. Детската почивна база се намира в околностите на гр. Стражица на 45 км. от гр. Велико Търново, на 6 км на Стражица. Основната сграда е монолитна, на 3 етажа, стаите са с по 2 легла със собствен санитарен възел и локално парно отопление. Капацитетът на базата е 90 места. Разполага с 3 оборудвани класни стаи, модерна столова, спортни игрища, кафе- сладкарница, детска дискотека, сателитна телевизия, аудио- видео апаратура. В района има няколко маркирани пътеки на здравето.
- хижа с микроязовир и ресторант -собственост на "Велпа - 91" АД.
- Обект с хотелска с ресторантска и хотелска част с 12 легла в с. Камен
- Две частни къщи за гости в с. Кесарево с общо 9 легла
- Ваканционен комплекс „Оазис“, на 6 км от гр. Стражица, с капацитет 42 легла.

1.2.2.2.7.2. Зони за курорт и отдих: вилни зони, места за подслон

В Община Стражица липсват значителни фондове от вилни и други рекреационни обекти.

1.2.2.2.8. Локализация и устройство на дейностите, осигуряващи развитието на Общината

1.2.2.2.8.1. Приградски и междуселищни производствени зони

В годините на плановата икономика развитието на промишлеността е било насърчавано и това е довело до изграждане на значителна производствена зона около град Стражица.

Но ограниченият демографски потенциал, промените в икономическите условия, моралната и физическа амортизация на материалната база са довели до постепенен упадък на старите промишлени предприятия. Навлизането на нови технологии, преориентирането към актуален асортимент на продукцията и нови методи на мениджмънт е незадоволително.

Наличният потенциал като сграден фонд и добре разположени и обслужени с транспорт и инфраструктура терени е използван само частично. Това осигурява повече

от достатъчен ресурс за бъдещо развитие, в рамките на вече обособените производствени терени.

Капиталният сграден фонд, макар и зле поддържан, е относително запазен и от трайни материали, което допълва картината на неизползвания потенциал.

Основни действащи предприятия на територията на Общината:

- Стражица „Велпа-91” АД за велпапе и опаковки;
- Стражица – „Корадо – България” АД за производство на панелни радиатори и отоплителни уреди;
- Кесарево – „Зорница” ЕООД за преработка на птиче месо;
- Стражица - Птицекланица „Пименс” ООД;
- Мелница „АГИС” ООД - брашно и съпътстващи продукти;
- ЕТ „Стефан Стефанов-92” - произвежда слънчеви инсталации за топла вода, метални изделия по поръчка, котлета за локално парно отопление, газови бутилки за автомобилни уредби и др.;
- „Интерсервиз Узунов” - Цех за обработка на гъби;
- Стражица - Складова база с разтоварище и силози за съхранение на зърно.

Потенциал за развитие:

- свободни производствени халета на общински фирми;
- свободни помещения на бивши ТПК.

Предварителният проект за ОУПО предвижда приградски зони с производствено предназначение от разновидност „Предимно производствена” (Пп) към град Стражица, като усилията ще бъдат насочени във възстановяване на вече съществуващите производствени терени. „Предимно производствената зона” (Пп) се устройва съгласно чл. 25 на Наредба № 7.

Предварителният проект за ОУПО предвижда приградски зони с производствено предназначение от разновидност „Предимно производствена” (Пп) към следните населени места:

- с. Виноград
- с. Нова Върбовка
- с. Камен

- с. Горски-Синовец
- Мирво
- Гр. Стражица
- С. Владислав

Предварителният проект за ОУП визира посочените тук устройствени зони с предвидените в тях дейности като един от важните фактори за преодоляване на дисбаланса и за ревитализация на определени части от Общинската територия, респ. малки населени места. Устройството на тези зони следва да се извършва на основание цялостни подробни устройствени планове, с оглед правилна организация на функционирането, благоустрояване, изпълнение на екозащитни мероприятия, осигуряване на безопасност и обществен ред. При липса на възможност преди усвояването на териториите да се изработят цялостни планове по чл. 16 от ЗУТ, необходимо е да се одобрят поне цялостни планове за улична регулация и публични мероприятия (ПУП-ПУР). Подробните устройствени планове следва да осигурят споменатата в уводната част „прекъсната урбанизация”, като предвидят на подходящи места зелени цезури (съобразно релефа – по дерета, водосбори, чрез запазване при възможност на съществуващите естествени и изкуствени залесявания и пр.).

В условията на практическо пълно отсъствие на държавата от инвестиционната активност на ниско ниво, основните лостове предвидени в предварителния проект за ОУП за развитие на производствената система са свързани с подобряване условията на инвестиране.

Устройствени аспекти на инвестиционната активност

Устройствените условия създавани с ТУПО, както и Специфичните правила и норми за прилагането им, могат да бъдат мощен фактор за стимулиране и повишаване на инвестиционната заинтересованост и активност в следните насоки:

- Създаване на планова основа на високо ниво, регламентираща и опростяваща устройственото развитие на отделните зони и територии;
- Облекчена промяна на функции на сградни и инсталационни фондове, и терени, вследствие на правилно и регламентирано зониране;
- Облекчено доказване на санитарна съвместимост;
- Цялостно опростяване и канализиране на инвестиционните предпроектни проучвания;

- Информационно осигуряване на инвестиционния процес на базата на актуална и оптимална устройствена информация;
- Стимулиране на инвеститорския интерес, посредством създаването и поддържането на ефективна информационна система, както и чрез ускорено проучване и доказване на инвестиционни възможности;
- Насочване на инвеститорския интерес към активизиране и ревитализация на съществуващите производствени терени чрез преференциални мерки от устройствен характер – например създаване на устройствени зони и преференциални условия на разрешаване на строителството.

1.2.2.2.8.2. Съсредоточия на обекти на селскостопанската инфраструктура

Околната среда в община Стражица по отношение на отделните компоненти е с параметри в допустимите граници. Не се наблюдават “взривове” на замърсявания и огнища на екологични инвазии. Състоянието и позволява производството на екологично чиста селскостопанска продукция и развитие на екотуризъм.

През 80-те години на територията на общината интензивно са се отглеждали етерично – маслени култури, на промишлени насаждения. Благоприятните почвено-климатични условия са предпоставка за бъдещо възраждане на това производство.

Потенциал за развитие:

- над 8500 дка пустеещи земи;
- неизползвани сгради за развитие на животновъдството;
- традиции в селското стопанство.

Част от посочените в предходната точка устройствени зони (Пп) поемат и част от инфраструктурата, обслужваща селскостопанските дейности – складиране, претоварване, първична обработка на селскостопанската продукция, складове и съоръжения на растителната защита и пр. По правило такива са зоните със средищно разположение в територии с подчертано селскостопански характер; в близост до комуникации, в т.ч. железопътни. Такива са споменатите зони във с. Кесарово и гр. Стражица.

За развитие на селскостопанска инфраструктура, обслужваща непосредствено прилежащите земеделски територии, както и местното животновъдство, са запазени бившите селскостопански дворове. В тях се разполага и необходимата инфраструктура,

свързана с манипулиране и складиране на билки и горски плодове, необходима в определени части на общинската територия.

Предварителният проект за ОУПО предвижда приградски зони с предназначение от разновидност „Стопаски и производствено-стопански зони” (Па) към следните населени места:

- с. Виноград
- с. Нова върбовка
- с. Мирово
- гр. Стражица
- с. Лезен
- с. Сушица
- с. Царски извор
- с. Ново градище
- с. Любенци;

1.2.2.2.8.3. Територии и обекти за туристическа дейност

Основен рекреационно-атрактивен ресурс на общината е относително запазеният автентичен пейзаж, липсата на производствени и други антропогенни дейности, излъчващи вредни емисии.

Същевременно на територията практически няма значими и добре познати туристически обекти, дестинации и маршрути. Това довежда до относително ограничен ресурс за туристическа активност в стопански мащаб.

Както бе посочено по-горе, към това се добавят и предвижданията в предварителния проект за ОУПО за по-пълноценно представяне на природните и културно-исторически дадености, както и за обогатяване на предлагани услуги с допълнителни атракции, напр. спортове в рекреационните зони, водни спортове, разнообразни форми на екотуризъм и др.), с необходимата им инфраструктура.

1.2.2.2.8.3.1. Рекреационен капацитет на природната среда

Макар и недостатъчно развит и недостатъчно оценяван автентичният пейзаж и екологически чистата природна среда представляват сериозен ресурс в средносрочна перспектива, който би могъл да даде стопански резултати при добро управление. Това

създава потенциал за развитие на рекреационния туризъм с наличието на чиста околна среда, липса на производства, източник на замърсявания на въздуха, почвите и водите. Благоприятни са и природните дадености за развитието на селски екотуризъм, ловен и риболовен туризъм.

Големият брой микроязовири в добро техническо състояние и благоприятна природна среда създават добри възможности при съответно управление и благоприятен режим за ползване, който е един от приоритети на устройствената насоченост на този план.

1.2.2.2.8.3.2. Културно-историческо наследство като фактор за развитие на туризма

Горе споменатото за природната среда важи в пълна степен и за обектите на КИН. Липсват познати и с атрактивна традиция обекти на КИН на територията. Промененият значително след земетресението облик на населените места, както и значителната подмяна на автентичния страден фонд също не благоприятстват традиционния селски туризъм.

1.2.2.2.8.3.3. Потенциал за развитие на туризма в Община Стражица

- Почивна база в местност „Тасладжа”

Обектът активно се ползва като учебно-рекреационна база, но ефективността и потенциалът му се ограничават от недостатъчно развитата прилежаща инфраструктура.

- Ваканционен комплекс „Оазис”

Разположен на брега на язовир „Казъл дере” той е типична илюстрация на недостатъчното използване на рекреационния потенциал на микроязовирите.

Предварителният проект за ОУПО придава значителна тежест и поставя фокус на вече съществуващите туристически звена и облагородяване на съществуващите зони за рекреация и отдих.

1.2.2.2.8.3.4. Съсредоточия за общественото и друго обслужване

Развитието на общественото обслужване до голяма степен е в пряка зависимост с наличните ресурси и тяхното управление, тъй като материалната база е до голяма

степен изградена и налична, а негативните демографски тенденции определят като ненужно стимулиране и постигане на екстензивно развитие.

Общото развитие на общественото обслужване е от съществен приоритет, определящ качеството на живот и служещ като инструмент за демографска стабилизация чрез повишаване имиджа на Общината като среда с подобро и високо ниво на общественото и социално обслужване.

А. Перспективно развитие на образователната инфраструктура

Интегрираното и съобразено със съвременните практики ползване на капацитета на училищата налага паралелно изграждане и поддържане на оптимизирана маршрутна мрежа и организация на транспорта. Това са задачи извън възможностите и инструментите за приложение на един устройствен план.

Б. Перспективно развитие на функционалните системи на социалния сервиз

С цел осигуряване функционалност на системата на социалния сервиз следва обслужващите обекти и структури да се оптимизират като брой, разположение и взаимовръзки помежду различните звена, структури и обекти. Общата насока е за намаляване на заетите сградни фондове, респективно интензифициране и оптимизиране на дейността с цел минимизиране на разходите.

В. Комуникационно обезпечаване на социалното и общественото обслужване

Разгледаните по-горе тенденции на интегрирано развитие на системите за общественото обслужване води до активизиране на мобилността, свързана с тях, респективно до необходимост от паралелно развитие и висока функционалност на транспортната система.

В частите от територията, където няма достатъчно изяви потенциални средищни селища, както и в близост до значими обекти на туризма, както и край главни пътища, се предвижда формирането на междуселищни обслужващи центрове. Те са предвидени да концентрират обекти на ежедневното и периодично обслужване (търговско, делово, информационно и пр.) на постоянно и временно обитаваните, а също и да осигурят обслужването на посетители (туристи) и на транзитно преминаващи.

1.2.2.2.8.3.5. *Земеползване и устройство на нарушените територии*

На техническа и биологическа рекултивация подлежат:

- сметищата (регламентирани и нерегламентирани) и други депа за отпадъци, вкл. площадките, определени за бъдещи претоварни станции, сгуроотвали;

Предстои изграждането на голямо депо за отпадъците на общините Велико Търново, Г. Оряховица, Лясковец, Елена, Златарица и Стражица. Депонирането на отпадъци към настоящия момент се извършва на единственото общинско депо за отпадъци, разположено в земл. Стражица, местност „Сухото дере“, ПИ 126015 с площ 41,121 дка. Начинът на трайно ползване на терена е сметище. Сметището заема около 86,5 % от площта на ПИ 126015, а обемът на отпадъците е около 106500 куб. м.

- строителни площадки на точкови и линейни обекти (след приключване на строителството);

- срутища и други земи с нарушен почвен профил;

- стари корита на реки.

1.2.2.2.8.3.6. *Територии за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне*

Такива са:

- Териториите на горските фондове, описани по-горе. Необходимите ландшафтноустройствени мероприятия за тях се определят от предвидени планове в Правилата за прилагане на ОУПО. Специално отношение в тях следва да се отдели за осигуряване опазването на средата около меандрите на р. Янтра и Стара река, както и на крайбрежието на другите водни течения.
- Скалните венци. С отбрежданията на ОУПО и Правилата за прилагането му по отношение на тях и непосредствено прилежащите им територии не се допуска застрояване; отнемане на скална маса, използване на пиротехнически средства при изпълнение на изкопни работи и др., освен укрепителни мероприятия. В случаите, когато в териториална близост се допуска застрояване, съгласно Правилата за прилагане с подробните устройствени планове се предвиждат озеленителни и други устройствени мероприятия в зоната, прилежаща непосредствено на венците. Устройственото и инвестиционното проектиране се основава на конкретна геоложка и хидрогеоложка експертиза.

- В Правилата за прилагане на ОУПО се залага изискване за максимално запазване на естественото и изкуствено залесяване в обхвата на земеделските земи, което подчертава спецификата на теренната морфология и придава на значителни части от общинската територия качеството на „ценен културен ландшафт“.
- Инженерните проекти за изграждане на АМ „Хемус“ следва да осигуряват решения, нарушаващи във възможно най-малка степен ценните и характерни елементи на ландшафта – скални масиви, земни форми, съществуващо естествения или изкуствения ландшафт.
- По всички пътни трасета, подлежащи на реконструкция, както и по новопроектираните пътища се предвижда крайпътно озеленяване, което, освен екологичен, осъществява и естетически принос при устройството на средата.

1.2.2.2.8.3.7. Устройствен режим на териториите извън урбанизираните зони – изключителна държавна, публична и обществена собственост

Терените – публична собственост запазват предназначението си, освен в случаите, когато попадат в обхвата на разширение на урбанизирани територии, приети с ОУПО. В тези случаи те се устройват съгласно съответния подробен устройствен план.

1.2.2.3. Селищна мрежа на Община Стражица – устройство и развитие

1.2.2.3.1. Устройство и общи принципи на развитие на селищната мрежа

Община Стражица се състои от 22 населени места. В това число: гр.Стражица и селата Асеново, Балканци, Благоево, Бряговица, Виноград, Владислав, Водно, Горски Сеновец, Железарци, Кавлак, Камен, Кесарево, Лозен, Любенци, Мирово, Николаево, Нова Върбовка, Ново Градище, Сушица, Теменуга и Царски Извор.

Проектните предвиждания са насочени към стабилизиране на селищната мрежа на Общината. За почти всички селища е предвидено възможно формиране на зони за стопанска активност, а немалка част от най-малките села и махали е предвидено да се развиват като интегрална част на бъдещите рекреационни зони в природна среда.

1.2.2.3.2. Развитие и устройство на населените места

1.2.2.3.2.1. Конкретни решения на предварителния проект на ОУП за териториално развитие на всяко селище, изхождайки от следните принципи:

- перспективното население, респ. натоварване на системите на населените места, се определя въз основа на капацитета на територията им (при по-висок комфорт на обитаване), а не въз основа на демографската прогноза;
- уважени са всички заявени от кметовете на населените места частни и публични инвестиционни инициативи;
- за териториално развитие са предпочитани:
 - инфраструктурно осигурени терени, потребността от чиято първоначална функция е отпаднала;
 - прилежащи на селищата нискокатегорийни земеделски земи, с теренни и геоложки характеристики, подходящи за застрояване и за инфраструктурно обзавеждане.

Към немалка част от селищата са определени и нежилищни устройствени зони и терени със самостоятелен устройствен режим: за стопански или за обслужващи нужди с режими на устройствени зони от разновидностите „Стопанска и производствено-стопанска” - Па. Такива населени места са: селата Виноград, Нова върбовка, Мирово, Лозен, Сушица, Царски извор, Ново градище и Любенци, както и гр. Стражица.

Край някои населени места е предвидено устройването на озеленени обществени площи (Оз), а именно обособяването на места за краткотраен отдих и туризъм в горска среда (горски паркове – Оз1):

- западно и североизточно от с. Виноград;
- северно от с. Нова-Върбовка;
- около р. Джулюница югозападно от с. Мирово и северозападно от с. Ново градище;
- югозападно от с. Царски извор;
- източно от с. Владислав;
- югоизточно от южната жилищна зона на с. Железарци.

Предвидено е устройването на озеленени обществени площи (Оз) и на територията на град Стражица.

- Потребността и конкретното насочване на териториалното развитие на населените места, включени в рекреационни зони, съчетаващи природна среда със селища, е предвидено да се решават с подробните устройствени планове за съответните зони.

1.2.2.3.2.2. Жилищно изграждане и /или разширяване на жилищните зони

Предварителния проект на ОУП предвижда залагането на устройствени решения по ограничаване на увеличението на жилищните терени, с цел намаляване на тенденция на нарастването на необитаемия и зле стопанисван сграден фонд, който се явява и една от причините за отрицателната демографска тенденция на територията на Общината. Усилията ще бъдат насочени към подобряване на вече съществуващите жилищни терени.

1.2.2.3.2.3. Териториална организация на третичния сектор (социална инфраструктура)

Предложеното с предварителния проект за ОУПО усъвършенстване на териториалната организация на мрежата от обекти на третичния сектор (вкл. социалната инфраструктура) в устройствен аспект се основава на подробна прогнозна разработка, която показва:

А. Здравеопазване и образование

Според утвърдената за Общината здравна карта, от 2003. година доболничната помощ се осъществява от 14 индивидуални лекарски практики за първична медицинска помощ, позиционирани в 9 селища: 4 в гр. Стражица /вкл. с.Бряговица/, 2 в с. Камен /вкл. с. Нова Върбовка и с. Николаево/ и по 1 в с. Кесарево /вкл. с. Теменуга, с. Водно, с. Железарци/, с. Сушица, с. Владислав /вкл. с. Балканци и с. Благоево/, с. Царски извор /вкл. с. Горски Сеновец/, с. Ново Градище /вкл. с. Кавлак, с. Любенци, с. Мирово/, с. Асеново и с. Лозен и с. Виноград. Стоматологичните практики са 10, разположени в 5 селища: 6 в гр. Стражица, 1 в с. Камен и по 1 в селата Сушица, Кесарево и Царски извор.

По данни на НСИ от жителите на общината над седем години 6,6 % са висшисти, със средно са 34,5%, с основно 33.9 %, начално образование имат 15,6 %, с незавършено начално са 7,8%, а никога не са посещавали училище – 1,6%.

Общината има добре изградена училищна мрежа от 7 общообразователни училища и една професионална гимназия; НУ "Иван Вазов" с. Царски Извор, ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" с. Асеново, ОУ "Св. Климент Охридски" с. Виноград, СОУ "Св. Климент Охридски" с. Камен, ОУ "Николай Райнов" с. Кесарево, ОУ "Отец Паисий" с. Сушица, СОУ "Ангел Каралийчев" гр. Стражица, ИП по транспорт "Васил Друмев" гр. Стражица, Общински детски комплекс гр. Стражица. Училищата прилагат системата на делегиран бюджет.

Обучението в професионалните гимназии се извършва по следните специалности: автотранспортна техника, пътно-строителна техника, технология на облеклото.

В СОУ "Ангел Каралийчев" се извършва прием в профилирани паралелки по профил технологичен и хуманитарен. В СОУ "Св. Климент Охридски" с. Камен се извършва прием в профилирани паралелки по профили селски туризъм, фермер, горско и ловно стопанство.

Общ брой ученици дневна форма към 01.12.2012 г. - 1534

Брой паралелки - 82

В сферата на образованието и здравеопазването съществуващата инфраструктура е с достатъчен капацитет (има и сериозни резерви) и по-нататъшното ѝ усъвършенстване не поставя устройствени проблеми.

Б. Култура

- Музеи и галерии

Общината разполага с Картинна галерия в гр. Стражица със 7 изложбени зали. Сградата обаче не е конструктивно укрепена и възстановявана след земетресението през м. декември 1986 година и е практически неизползваема. Галерията разполага с богат фонд - 546 живописни творби, 93 скулптури, 240 графики, 28 творби от приложния раздел. Сред особено ценените експонати са творбите на Илия Петров, Никола Манов, Владимир Димитров - Майстора, Димитър Казаков, Йоан Левиев, Михалис Гарудис, Васил Стоилов, Енчо Пиронков, Катя Гецова. От 1974 до 1985 година се е провеждал Международен пленер по живопис. Сега част от творбите са разположени в изложбена зала, където е уредена и музейна сбирка. В града има и

частна музейна сбирка на краевода Хараламби Проданов, проследяваща развитието на Стражица от времето на траките до наши дни.

- Библиотеки и читалища.

В сферата на културата собствената ѝ инфраструктура в населените места извън общинския център не поставя устройствени проблеми. Предвидено е доразвитието на формите на интеграцията ѝ със социализацията на обектите на културно-историческото наследство и свързаното с нея развитие на културно-познавателния и изобищо културния туризъм.

В. Социални дейности – детски градини и домове за социални услуги

В общината функционират 12 целодневни детски градини; ЦДГ с. Асеново, ЦДГ с. Благоево, ЦДГ с. Бряговица, ЦДГ с. Виноград, ЦДГ с. Владислав, ЦДГ "Гинка Маркова" с. Камен, ЦДГ "Калинка" с. Кесарево, ЦДГ с. Лозен, ОДЗ "Ангел Каралийчев". гр. Стражица, ОДЗ "Сава Цонев" гр. Стражица, ЦДГ с. Сушица, ЦДГ с. Царски Извор.

В общината функционира Домашен социален патронаж, с капацитет 100 абоната. Обслужва абонати от Стражица, Водно и Теменуга.

От 1999 г. в гр. Стражица функционира Дом за отглеждане и възпитание на деца лишени от родителска грижа. В село Горски Сеновец от 1981 г. работи Дом за деца с умствена изостаналост /ДДУИ/. Направен е основен ремонт на I етаж и II етаж. Създаден е салон за лечебна физкултура и физиотерапия. В с. Г. Сеновец функционира Дневен център за деца и младежи с увреждания с капацитет 20 места. От 1 октомври 2008 г. функционира Защитено жилище за възрастни хора с физически увреждания с капацитет до 10 места. Новоразкрити социални услуги в гр. Стражица са Център за настаняване от семеен тип с капацитет 9 места, Център за обществена подкрепа с капацитет 30, Център за социална рехабилитация и интеграция с капацитет 50 места.

Г. Наличие на обслужващи центрове със структуриращо значение

В по-големите селища от общината системата за социално обслужване функционира пълноценно. Картината в по-малките села е по-лоша и това довежда до съответно влошаване на условията за по-слабите социални слоеве и задълбочава неблагоприятните социо демографски тенденции.

Като цяло системата за социално обслужване е на относително добро ниво, но е недостатъчна за да компенсира другите негативни фактори, влияещи върху демографските процеси.

Д. Туристическа инфраструктура

Засилването на туристическата атрактивност на районите около предвидените в предварителния проект за ОУПО горски паркове (Оз1), съдържащи природни и културно-исторически забележителности в съхранена и качествена среда, е възможно да провокират развитието на туристическа инфраструктура, освен в приемните им ядра, но и в прилежащите малки населени места.

Е. Недвижими паметници на културата на територията на населените места

В границите на населени места в Общината статут на паметници на културата е определен за отделни обекти, които не формират структури, подлежащи на специфично нормиране на нивото на ОУПО. В този смисъл, опазването на единичните паметници на културата и тяхната среда се осигурява на нивото на подробното устройствено планиране и се осъществява по реда и в съответствие с изискванията на специалното законодателство. С изявеното си значение за обществото между тях се открояват църквите, чиято социализация се осигурява с функционирането им по предназначение.

Последващите подробни устройствени планове за населените места в частите им, засягащи единичните паметници на културата и тяхната среда, следва да бъдат съобразени с изричните предписания на компетентния орган, ако такива са издадени за конкретни обекти по установения от закона ред. При въвеждане по същия ред на промени от устройствено естество в действащите режими, които са в противоречие с предвижданията на ОУПО в съответните му части, последните подлежат на изменение.

Инвестиционни проекти, засягащи тези паметници или поземлените имоти, в които те попадат, подлежат на съгласуване с НИПК.

1.2.2.4. Развитие на комуникационно-транспортната мрежа

Проучванията на наличните комуникации доказват достатъчна плътност и функционална стойност на съществуващите комуникационни връзки от републиканската и общинската пътна мрежа.

Основна политика на ОУПО е отказът от увеличаване на дължината на пътната мрежа и ограничаване на промените в конфигурацията и, които следва да се свеждат до минимални технически оптимизации, свързани с текущата и поддръжка и ремонти.

Това има и допълнителния ефект на запазване на една транспортна традиция, която е в пряка връзка с вече адаптирания ландшафт, както и избягването на щетите от рекултивация на потенциално изоставяни или привеждани в негодност трасета.

На територията на Община Стражица са планирани ремонтни дейности на следните пътни участъци:

- Път Лозен – Орловец (III-407) от 19,8 км до 49,40 км (обща дължина – 29,60 км);
- Път Камен – Драганово (III-514) от 5 км до 19 км (обща дължина – 14 км);
- Път Чешма – Кесарево (III-4082) от 32 км до 40,446 км (обща дължина – 8,446 км).

Този консервативен подход е изцяло съобразен с модерните насоки за устойчиво и ресурсо-икономично развитие на човешката дейност и обитаване с минимално въздействие върху ландшафта.

1.2.2.5. Техническа инфраструктура

С оглед намаляващото население и оптимизирането на производствените дейности, потреблението на ресурси в Общината ще намалява. С това и изискванията към техническата ресурсообезпечаваща инфраструктура като обем ще намаляват. С приоритет в предварителния план на ОУПО ще бъдат поддръжката на вече съществуващата инфраструктура в рамките на актуалните трасета чрез оптимизиране, подмяна на мрежите и преминаване към технически ефективни съвременни решения. В устройствено отношение това се синхронизира с подхода към транспортната инфраструктура и общата политика на ограничаване на екстензивното развитие на обхванатите от човешка дейност територии.

1.2.3. Защита от предвидими природни бедствия

1.2.3.1. Геоложка принадлежност

В тектонско отношение Община Стражица попада на границата между Мизийската платформа и Преходната зона на Предбалкана.

През 1986 година се развиват процеси на сеизмично огнище в района на гр. Стражица - район с координати 43,15 – 43,27° северна ширина и 25,97 – 26,10° източна дължина. Тук се намират землищата на селата Асеново, Водица, Манастирца, Посабина и Медовина.

По геоложки данни в района на Община Стражица е проследен Водолей-Драгановския разлом с направление И-З. На север от него със същото направление е Ресенско – Медовинския разлом. В района има още два линеамента с направление СИ-ЮЗ. Единият се проследява от гр. Горна Оряховица през гр. Стражица и южно от Асеново затихва (Горнооряховски линеамент). Другият е Стражишкия линеамент. Тези два линеамента са изиграли една от главните роли в развитието на сеизмографския процес през 1986 година.

С правилата за прилагане на ОУНЮ се въвеждат изисквания към последващите подробни устройствени планове на урбанизирани територии за включване на съответни отрездания за изпълнение на необходимите защитни мерки за предотвратяване на риска от бедствия.

1.2.3.2. Известни свлачища на територията на Община Стражица

Предварителния проект на ОУПО съдържа списък на известните свлачища.

С правилата за прилагане на ОУПО са формулирани изисквания към последващите подробни устройствени планове на урбанизирани територии за предвиждане на конкретно необходимите мероприятия за укрепване на свлачищни терени, за дрениране и пр., с цел недопускане ново строителство на определени рискови терени. В общия случай изпълнението на предвидените мероприятия следва да предхожда строителното усвояване на територията.

Последващото устройствено и инвестиционно проектиране в свлачищните райони, в районите на скалните венци, на водните течения и др. се основава на нарочна геоложка и хидрогеоложка експертиза, определяща условията и ограниченията за строителна намеса.

1.2.4. Устройство мерки за опазване и възстановяване на околната среда

1.2.4.1. Предварителния проект за ОУП е внедрил основни постановки за опазване и възстановяване на околната среда и е осигурил с необходимите

устройствени решения реализацията на онези от тях, които имат териториално проявление, а именно:

- основните базови зони;
- основните коридори на екологичната мрежа;

1.2.4.2. Други мерки на Плана за опазване и възстановяване на околната среда

Прогнозата за екологическото състояние на територията, включваща урбанизираната и неурбанизираната територия може да се определи като положителна за целия хоризонт на предвижданията на Плана. Основанията са:

- Негативна демографска тенденция с пряко следваща от това редукция на антропогенното въздействие върху урбанизираната и природна среда
- Сериозно внимание към екологичните аспекти на развитието на национално ниво със съответно осигурено нормативно, ресурсно и управленско осигуряване
- Установена липса в момента и обозримо бъдеще на мащабен отрицателен фактор в екологичната обстановка на територията на общината

Като положителни фактори за устойчиво развитие и подобрене на екологичните характеристики могат да бъдат разгледани възобновяемите енергийни източници и интегрираното управление на отпадъците.

1.2.4.2.1. Възобновяеми енергийни източници

Слънчева радиация

За община Стражица максималната продължителност на слънчевото греене е през юли август, а минимумът през декември-януари когато почти половината дни са без слънчево греене. Годишната амплитуда на слънчевото греене е една от най-високите за страната над 250 часа, което се дължи на по-голямата стойност на продължителността на слънчевото греене през лятото в този район.

Независимо от добрия слънчев баланс, относително пресеченият терен и разнообразен релеф в общината не са предпоставка за изграждане на едромащабни генериращи мощности на база слънчева радиация.

Вятърна енергия

Регионът е с относително ниски стойности на пренасяне от вятъра енергия. Територията на общината попада в голяма зона на малък ветрови потенциал, обхващаща централния северен Предбалкан.

От направените проучвания във връзка с разработената Стратегия за възобновяеми енергийни източници на общината се установява потенциал за ветрови генератора с върхова мощност максимум няколко десетки киловата. Тяхното приложение е ефективно единствено в хибридни системи или за ползване в изолирани труднодостъпни райони.

Биомаса

Технологиите за добив на енергия от биомаса са в бурно развитие и обхващат цялата гама на достъпна биомаса:

Община Стражица със значителния си добив на дървесина за отоплителни нужди генерира голям обем дървесни отпадъци, които със съвременните технологични средства могат да бъдат ефективно преработвани в компактни и сравнително ефективни топлоизточници – чипс, пелети и други.

Значителен източник на биомаса могат да бъдат и селскостопански отпадъци – стъбла, листа и слама, негодни за ефективно използване като храна на животните. По-конкретно сламата представлява значителен потенциал, тъй като годишният добив на слама от зърнени култури на територията на общината е 35 хил. тона, което означава 7 хил. тона средна неоползотвореност, респективно достъпност на това количество за производство на топлина или когенерация. От това количество слама може да се генерира около 21 хил. mWh топлинна енергия.

Биомасата от животински отпадъци, генерирана на територията на общината е сравнително малко поради неголемия брой отглеждани животни.

Оползотворяването на такива малки количества е икономически неефективни поради високата цена на технологичната инсталация.

Геотермални извори

България е сравнително богата с хидротермални басейни като Северният централен район е на второ място по потенциален капацитет.

При използване на оптимизирани, високотехнологични инсталации за ниско потенциални източници ($10 \div 100\text{ }^{\circ}\text{C}$) със земно свързани термопомпи се получава коефициент на топлинна печалба 4.4–4.8, което ги прави високоефективен източник.

Недостатък на метода е относително високата първоначална стойност на инсталацията.

Въпреки това използването на термопомпи е перспективно и нараства с темп над 10 %. Ниската себестойност на добиваната енергия осигурява бързо възвръщане на инвестицията.

1.2.4.2.2. Интегрирано управление на отпадъците

Количествата генерирани отпадъци в общината е с тенденция на застой и приблизително отразява тенденцията на национално ниво.

Към 2008 г в общината са генерирани 74.06 т строителни отпадъци. Следва да се отбележи, че това е много малко количество – например близката по население община Елена е генерирала около 8 пъти повече, въпреки, че брутният продукт от производствена дейност в нея е по-малък. Това показва едно сравнително добро управление на отпадъците, респективно ориентация на производството към дейности с малка генерация на отпадъци.

Независимо от това община Стражица е включена в Програмата за управление на отпадъците за регион Велико Търново и се очаква включването на общината в ползването на интегрирано депо за твърди отпадъци. В момента е в ход процедура по окончателно определяне на площадка за твърди битови отпадъци на регион Велико Търново на площадка номер 5 – Шереметя.

Отпадните води към момента се третира в действащата пречиствателна станция за отпадни води, намираща се югозападно от гр. Стражица.

Освен описаните до тук в предходните раздели, в Правилата за прилагане на плана се определят следните допълнителни изисквания към бъдещото планиране и управлението на устройствения процес:

- **По отношение опазване качеството на атмосферния въздух:** изискване към последващите ПУП, гъстотата на разположението на предвижданото ново застрояване да осигурява достатъчни свободни пространства, с цел осигуряване

на проветряване, разсейване на вредни потоци замърсен атмосферен въздух от автомобилния трафик, производства, строителни дейности и др.

- **По отношение опазването на водите и водните обекти:** цялостно и окончателно изграждане на канализационната и колекторната мрежа и отвеждането в градската ПСОВ на отпадните води от гр. Стражица и на селата Кесарево и Камен. В процес на изпълнение по Програма за развитие на селските райони са проекти за изграждане на вътрешна канализационна мрежа с пречиствателно съоръжение в с. Камен - етап I, с. Кесарево, с. Сушица - етап I. Отпадните води от новозиградените в бъдещ план канализационни мрежи в селата на територията на община Стражица да се отвеждат отново в градската ПСОВ. За другите селищни образувания, както и при крупни инвестиционни инициативи в съществуващи населени места, да се предвиждат локални модулни ПСОВ с необходимия капацитет.

- **По отношение опазването на земите и почвите:**

- отреждане на подходящ терен за изграждане на нова сграда за "Общински склад за забранени, залежали, с изтекъл срок на годност пестициди и препарати";
- отреждане на терени за контролирано съхранение на оборския тор в близост до населените места .

- **По отношение акустичната среда и управлението на шума:** предварителният проект за ОУП предвижда запазване на съществуващите крайпътни озеленени площи с изолационни и защитни (в т.ч. ветро- и снегозащитни) функции; изграждане за залесени крайпътни изолационни площи по съществуващи трасета в близост до населени места и образувания, в необходимия обхват и ширина, определени с ПУП, в зависимост от конкретните условия – релеф на терена и функционално предназначение на прилежащите територии. При необходимост (липса на теренни възможности за плотно шумозащитно озеленяване), с ПУП се предвижда изграждането на изкуствени шумозащитни екрани, като в правилата за прилагането им може да се включи и изискване за задължително реализиране на защитно озеленяване в границите на самите прилежащи на пътя/улицата УПИ.

- **По отношение експлоатацията на земните недра и извозването на добитите материали:** в Правилата за прилагане на плана ще се включи изискването извозването на добитите материали да става по обходи на населените места, основно по съществуващи пътища. При липса на друга възможност, за целта се

използват полски пътища, като необходимото благоустрояване се извършва от концесионера за негова сметка, като част от концесионното задължение.

1.3. Описание на осъществени, предложени или други одобрени планове, програми, проекти (ПП) и инвестиционни предложения (ИП), които могат да имат неблагоприятни интерактивни или кумулативни въздействия в съчетание с предварителния проект за ОУП

Кумулативният ефект обхваща всички осъществени в по-далечно или по-ново време въздействия, които самостоятелно или в комплекс могат да окажат значително отрицателно въздействие върху предметите на опазване на защитените зони. Районът на община Стражица е със сравнително ниска степен на урбанизация и антропогенно влияние върху защитените зони. Селищната система е сравнително добре развита с всички произтичащи от това транспортни и комуникационни връзки, налична производствена инфраструктура, обезпечаваща промишлените и добивни дейности в района, както и земеделските и горскостопански мероприятия и др. Кумулативният ефект се изразява в засилено антропогенно присъствие, замърсители на компонентите на околната среда от всякакъв тип (битови, транспортни, промишлени), промяна на водните течения и хидромелиоративни мероприятия, създаване на горски култури на мястото на естествени тревни и горски съобщества, поддържане на изградена инфраструктура и др. На територията на община Стражица не се наблюдава такъв кумулативен ефект, поради ниската степен на заселеност в общината и отрицателната демографска тенденция.

1.3.1. Вероятни въздействия върху типове местообитания — предмет на опазване на защитените зони

При изграждането на предвидените нови промени на предназначението на поземлени или горски територии, инфраструктурни обекти, паркове и др., които са разположени в защитените зони или в непосредствена близост до тях са възможни следните преки и косвени въздействия върху видовете и местообитанията в зоните:

1.3.1.1. Преки въздействия

Унищожаване на местообитания и местообитания на видове

Пряко унищожаване на местообитания вследствие на строителни работи, свързани с изкопаване на земна маса, изсичане и изкореняване на естествена или полуестествена растителност, депониране на отпадъци от строителната дейност върху естествена или полуестествена растителност, промяна на хидрологичния режим на влажни зони, увреждане при създаване и поддържане на инфраструктура, залесяване върху пасища и мери, създаване на спортни и други съоръжения.

Прегради за нормалното функциониране на местообитанията

Създаване на прегради – изкопи, огради, отводнителни и укрепителни съоръжения, които фрагментират местообитания и популации, вкл. на характерни за местообитанията растения и животни, затрудняват или напълно прекъсват генетичния и ценотичния обмен между тях и водят до влошаване на тяхното природозащитно състояние.

1.3.1.2. Косвени въздействия

Влошаване качеството на местообитанията

Утъпкване, почистване, шумово и светлинно замърсяване, усилено антропогенно присъствие при експлоатацията на нови урбанизирани територии в съседни територии, води до прогонване на индивиди, увреждане на нормалната популационна структура на характерните за местообитанията видове, води до влошаване на екологичната структура на местообитанията и отъждествяването с тях фитоценози: вертикална и хоризонтална структура, съотношение на популациите на доминиращите видове, количество влажност, структура на субстрата (почва, пясък, скала), различно съотношение на микроелементите и др.

Повишена опасност от пожари

Опасност от пожари при експлоатация и поддържане на инфраструктурата, като и от движението на големи човешки потоци, може да доведе до пряко унищожаване на видове и местообитания – обект на опасване на зоната.

Опасност от инциденти замърсявания при аварии в изградената инфраструктура

Залпови замърсявания на въздуха, водите и почвите вследствие на аварии на съществуваща и новоизградена инфраструктура, водят до смъртност на индивиди,

влошаване параметрите на средата, унищожаване на местообитания и опасност от пожари.

Нахлуване на чужди видове в природните местообитания

При строителството и експлоатацията на различни нови урбанизирани територии, създаването на зелени площи и паркове, при ползване на сгради и съоръжения, и при придвижването на големи групи хора, е възможно внасяне на чужди, инвазивни и синантропни животни и инвазивни, плевелни и рудерални видове растения, които променят видовата структура на местообитанията и местообитанията на видове, влошават природозащитното състояние и могат да бъдат врагове и конкуренти на видове растения и животни обект на опазване в зоната, както и на типични за местообитанията видове.

Увреждане възможностите за устойчиво природосъобразно развитие на защитените зони

Създаването на антропогенни ландшафти трайно уврежда уникалността на природните компоненти и силно снижава възможностите за устойчив тип туризъм, който цели да експонира природните дадености на района, каквото представляват видовете и местообитанията – предмет на опазване в зоната.

1.3.2. Обобщени вероятни видове въздействия, произтичащи от осъществяването на проектните възможности за развитие, предвидени в предварителния проект за ОУП на община Стражица.

Зависят от:

- техния обхват по отношение местоположението им спрямо защитената зона;
- на коя фаза от изпълнение на плана е вероятно да възникнат, по отношение ефекта върху местообитанията и видовете дали въздействията имат дълготрайно въздействие или имат временен ефект, по отношение времетраенето на въздействията дали въздействията са постоянни, краткосрочни, периодични, инцидентни (не се предполага задължително да възникнат);
- с кои други въздействия на инвестиционното предложение имат комбинирано влияние върху даден параметър за благоприятния природозащитен статус (БПС) на видовете и местообитанията. Оценяват се връзките между преките въздействия. По-нататък ще се оценява комбинирания ефект върху тях;

- какви други планове, програми и инвестиционни намерения може да има кумулативен ефект;

1.4. Връзки на елементите на ОУП на община Стражица, със защитени зони от Натура 2000

Предложението за предварителния проект за ОУП на община Стражица пряко или косвено засяга следните защитени зони (ЗЗ): ЗЗ „Беленска гора“ (BG0000231), ЗЗ „Голяма река“ (BG0000432), „Река Янтра“ (BG0000610) и ЗЗ „Стара река“ (BG0000279), и в които се опазват природни местообитания и местообитания на видове животни, включени в Приложение II на Закона за биологичното разнообразие и в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

III. Глава три. Описание на предмета и целите на засегнатите защитени зони и включените в тях защитени територии и отчитането им при осъществяването на проектните възможности за развитие, предвидени в предварителния проект за ОУП на община Стражица, включително и по отношение оценката на алтернативи

Оценена е вероятността за въздействия при реализация на предвидените проектни възможности за развитие в предварителния проект за ОУП на община Стражица върху параметрите за благоприятен природозащитен статус (БПС) на местообитанията и видовете. Включени са не само преките въздействия, но и вероятните косвени и потенциалните въздействия. В оценката освен общите параметри за БПС са добавени и специфичните структури и функции, характерни за отделните зони. Оценките са представени в табличен вид, като с цел опростяване не са включени параметрите за БПС, за които оценката е, че нямат отношение към никое от идентифицираните въздействия.

Сходни по екологични особености и разпространение, типове природни местообитания и видове са обединени.

1. Защитена зона „Беленска гора“ (BG0000231)

Територията, която ще бъде засегната от дейностите, предвидени за реализация в предварителния проект за ОУП на община Стражица, попада в защитена зона „Беленска гора“ BG0000231. Площта на зоната е 50418,50 дка, като включва един от най-големите горски райони в Дунавската равнина – на хълмовете по десния бряг на р. Янтра, около селата Орловец, Каранци, Бистренци и Виноград. Горите са от много различни типове - дъбови, габъррови, липови, ясенови. Тази зона е важно място за съществуването на безгръбначната фауна и опазването на една от най-големите оцелели крайречни гори в България, както и за съхраняване на голямо разнообразие от горски съобщества и местообитания, в това число и високото видово разнообразие на горската флора и фауна. Предназначение на опазване в зоната са следните местообитания и видове:

ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС

91E0 *¹ Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) - представляват крайречни смесени гори в низините и планините, най-често с прекъснато, ивичесто разположение покрай водните течения, поради което имат характер на "галерии". Развиват се на богати алувиални почви, периодично наводнявани от сезонното издигане нивото на реките. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Беленска гора“ е 0,3% от общата площ на зоната. Местообитанието е включено в Червена книга на България, Том III Местообитания (Бисерков и др. /ред./ 2011) с категория "уязвимо местообитание".

91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus* - Мезофилни и ксеромезофилни гори с преобладаване на обикновен габър (*Carpinus betulus*) и/или обикновен горун (*Quercus dalechampii*). Тези гори имат характер на интразонална растителност в пояса на ксеротермните дъбови гори. Предпочитат сенчести, влажни места в падини, долове и в долната част на склонове. Често формират ивици с широчина 30-50 m около реките, суходолията и каньоните. Срещат се в Северна България - Предбалкана, южните части на Дунавската равнина и в Лудогорието. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Беленска гора“ е 2,212% от общата площ на зоната. Този тип природно местообитание е включено и в Червена книга на България Том III, с категория "потенциално застрашено" (Бисерков и др. /ред./ 2011).

91H0 * Евро-сибирски степни гори с *Quercus spp.* – Разпространени са върху льосовите възвишения на северните части на Дунавската равнина и Лудогорието, от 100 до около 400 m н.в. Церовите гори заемат билната, заравнена част на тези хълмове или склоновете предимно с южно, югозападно и югоизточно изложение. Обикновено по източните и северните склонове те се смесват със съобществата на сребролистна липа (*Tilia tomentosa*). На най-ерозирани места, тези гори преминават в гори и храсталаци на келяв габър (*Carpinus orientalis*). Церовите гори са предимно издънкови, но се срещат и смесени със семенни индивиди. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Беленска гора“ е 0,402% от общата площ на зоната. Този тип гори са включени в Червена книга на България том III Местообитания с категория "застрашено местообитание" (Бисерков и др. /ред./ 2011).

¹ Приоритетност (*) на хабитата съгласно Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори - Среща се сравнително често и един от основните дъбови хабитати в зоната. Засмат площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Беленска гора“ е 12,57% от общата площ на зоната.

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа - Среща се сравнително често в зоната, по източни и северни склонове на хълмовете в зоната. Най-разпространеното горско местообитание в зоната. Засмат площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Беленска гора“ е 24,8% от общата площ на зоната. Горите на сребролистна липа са богати на пролени ефемероиди.

ВИДОВЕ, включени в Приложение I на Дир. 79/409/ЕЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕЕС

БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1352* Европейски вълк (*Canis lupus*) - Обитава предимно горски райони. Двойките и глутниците имат големи ловни територии. Възможни негативни ефекти са безпокойство, прогонване, привикване към селищата и увеличаване на щетите, увеличаване на хибридизацията с подивели кучета.

2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*) - Разпространението му е свързано с лалугера. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1279 Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*) - Обитава тревните и храстови съобщества в зоната. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*) - сравнително рядък вид в зоната. Разпространена е в Дунава – по цялото Българско крайбрежие, прилежащите блатата /Сребърна/ и долните течения на вливащите се в Дунава реки –Искър, Янтра, Осъм, както и в по-големите реки в Южна България - Марица, Тунджа. Обитава плитководните участъци на водните басейни, до 1,5 м. дълбочина. Полиморфен вид, много променлив в зависимост от условията на средата. Подходящи местообитания за вида има в р. Янтра и потоците

вливащи се в нея. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) - Обитава дъбови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) - Типични местообитания на вида в зоната са стари дъбови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1089 Буков сечко (*Morimus funereus*) - Видът обитава широколистни гори (*Fagus*, *Populus*, *Tilia*, *Acer*, *Salix*, *Carpinus*, *Quercus*), предимно букови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1087 Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) - Обитава широколистни гори – предимно букови съобщества. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

4064 Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*) - Сладководен охлюв, обитаващ Дунавското крайбрежие и прилежащи водоеми. Подходящите за вида местообитания са основно в р. Янтра и потоците, вливащи се в нея. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

2. Защитена зона „Голяма река“ (BG0000432)

Територията, която ще бъде засегната от дейностите, предвидени за реализация в предварителния проект за ОУП на община Стражица, попада в защитена зона „Голяма река“ BG0000432. Площта на зоната е 74517,40 дка, разположена около селата Мирново, Ново Градище, Любенци, Долна Златица, Горна Златица, Пиринец, Добротица, Разделци, Язовец, Присойна, Ястребино, Любичево, Конак, Далец, Берковски, Иванча, Баба Тонка, Бракница, Горица и Манастирица. Зоната включва р. Голяма река и нейните притоци. Повечето от реката е заобиколена от гъста дървесна растителност, но съществуват и открити райони (ливади) и в много редки случаи обработваеми земи. По-голямата част от реката е напълно неповлияна от антропогенни

въздействия. Този натиск е по-силен в частта около град Стражица. Предназначение на опазване в зоната са следните местообитания и видове:

ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС

6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssa-Sedion albi* - най-често се среща, под формата на малки петна на най-откритите каменисти субстрати откритите части на хълмовете, на каменисти и сухи терени. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Голяма река“ е 0,028 % от общата площ на зоната.

9150 * Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*) - Срещат се предимно в предпланините, ниските планини и долните части на високите планини. Заемат главно сенчести изложения и участъци в доловете с относително по-висока въздушна и почвена влажност. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Голяма река“ е 0,291% от общата площ на зоната.

9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове - Този тип гори заемат стръмни речни долини в нископланинския, предпланинския и планинския пояси в цяла Европа. В типичния случай за Европа съобществата от този тип се срещат основно на силикатни скали, а в България по-често на варовик. Горите са смесени широколистни и са разположени върху стръмни и урвисти терени. В България местообитанието е представено от сенчести и влажни смесени първични или вторични широколистни гори с разнообразен дървесен състав и задължително участие на явори (*Acer* spp.), липи (*Tilia* spp.) и ясени (*Fraxinus* spp.). Тези гори заемат най-често стръмни и отвесни скални склонове или сипеи. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Голяма река“ е 2,474 % от общата площ на зоната. Този тип гори са включени в Червена книга на България том. III Местообитания с категория “застрашено местообитание” (Бисерков и др. /ред./ 2011).

91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus* - Мезофилни и ксеромезофилни гори с преобладаване на обикновен габър (*Carpinus betulus*) и/или обикновен горун (*Quercus daledampii*). Тези гори имат характер на интразонална растителност в пояса на ксеротермните дъбови гори. Предпочитат сенчести, влажни места в падини, долове и в долната част на склонове. Често формират ивици с ширина 30-50 m около реките, суходолията и каньоните. Срещат се в Северна

България - Предбалкана, южните части на Дунавската равнина и в Лудогорието. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Голяма река“ е 5,6% от общата площ на зоната. Този тип природно местообитание е включено и в Червена книга на България Том III, с категория “потенциално застрашено” (Бисерков и др. /ред./ 2011).

9110 * Евро-сибирски степни гори с *Quercus spp.* – Разпространени са върху льосовите възвишения на северните части на Дунавската равнина и Лудогорието, от 100 до около 400 m н.в. Церовите гори заемат билната, заравнена част на тези хълмове или склоновете предимно с южно, югозападно и югоизточно изложение. Обикновено по източните и северните склонове те се смесват със съобществата на сребролистна липа (*Tilia tomentosa*). На най-ерозирани места, тези гори преминават в гори и храсталаци на келяв габър (*Carpinus orientalis*). Церовите гори са предимно издънкови, но се срещат и смесени със семенни индивиди. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Голяма река“ е 0,00411 % от общата площ на зоната. Този тип гори са включени в Червена книга на България том III Местообитания с категория “застрашено местообитание” (Бисерков и др. /ред./ 2011).

91M0 Балкано-панонски церово- горунови гори - Среща се сравнително често и един от основните дъбови хабитати в зоната, макар че горите са с различна степен на антропогенна деградация. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Голяма река“ е 20,586% от общата площ на зоната.

91W0 Мизийски букови гори - Много рядко местообитание, което заема незначителна площ в зоната, а именно 0,00769% от общата площ на цялата зона.

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа - Сравнително често местообитание по склоновете над р. Янтра и по долините на притоците ѝ на сравнително влажни и богати почви. Заема площ около 0,0319% от общата площ на зоната.

ВИДОВЕ, включени в Приложение I на Дир. 79/409/ЕЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕЕС

БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1352 Европейски вълк (*Canis lupus*) - Обитава предимно горски райони. Двойките и глутниците имат големи ловни територии. Възможни негативни ефекти са

безпокойство, прогонване, привикване към селищата и увеличаване на щетите, увеличаване на хибридизацията с подивели кучета.

1355 Видра (*Lutra lutra*) - Обитава различни водоеми, включително и незначителни такива – например отводнителни и напоителни канали в обработваеми площи и рибарници, които използва и като биокоридори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

2609 Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*) - Видът обитава степни тревни съобщества, но също и обработваеми площи – житни и люцернови монокултури, каквито има в зоната. Видът е недостатъчно проучен. Това предполага прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1335 Лалугер (*Spermophilus citellus*) - Видът обитава нискотревни открити пространства – предимно пасища.

2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*) - Разпространението му е свързано с лалугера. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*) - Обитава водоеми с развита подводна растителност, затревени локви и канавки – потенциални местообитания в района на микроязовири и реки.

1193 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) - Видът се среща в незначителни водоеми в зоната, включително и в населените места.

1279 Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*) - Обитава тревните и храстови съобщества в зоната.

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) - Среща се в микроязовири, канали и други естествени и изкуствени стоящи водоеми в зоната.

1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и 1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) - двата вида костенурки са редки в зоната. Обитават тревни и храстови съобщества, обикновено по скалисти и карстови терени. Видовете са слабо

проучени в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1171 Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) - Потенциални местообитания на този вида са разливи и гълове около реките и микроязовири. Те са слабо проучени в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1138 Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*) - среща се в течащи води – основно средните и горните течения на реките, скалисти речни проломи и пясъчни дъна. Главните му находища в зоната са в р. Голяма река и притоците ѝ.

1149 Обикновен щипок (*Cobitis taenia*) - Обитава бавно течащи и застояли води. Среща се в разливите и притоците на реките в района, баластиери и блата.

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*) - Обитава стоящи водоеми и бавно течащи води, баластиери, блата и др. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*) - сравнително рядък вид в зоната. Разпространена е в Дунава – по цялото Българско крайбрежие, прилежащите блата /Сребърна/ и долните течения на вливащите се в Дунава реки –Искър, Янтра, Осъм, както и в по-големите реки в Южна България - Марица, Тунджа. Обитава плитководните участъци на водните басейни, до 1,5 м. дълбочина. Полиморфен вид, много променлив в зависимост от условията на средата. Подходящи местообитания за вида има в р. Янтра и потоците вливащи се в нея. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) - Обитава дъбови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) - Типични местообитания на вида в зоната са стари дъбови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1089 Буков сечко (*Morimus funereus*) - Видът обитава широколистни гори (*Fagus, Populus, Tilia, Acer, Salix, Carpinus, Quercus*), предимно букови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1087 Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) - Обитава широколистни гори – предимно букови съобщества. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания

4064 Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*) - Сладководен охлюв, обитаващ Дунавското крайбрежие и прилежащи водоеми. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

3. Защитена зона „Стара река“ (BG0000279)

Територията, която ще бъде засегната от дейностите, предвидени за реализация в предварителния проект за ОУП на община Стражица, попада в защитена зона „Стара река“ BG0000279. Площта на зоната е 1461,70 дка, като включва р. Стара река, която се намира в южна България и е ляв приток на река Марица. Тя завива на юг в плитка и широка долина. Дълга е 43,9 км., има малки притоци и често пресъхва. Водите ѝ се използват се за напояване. Зоната е заобиколена от селата Писарево, Козаревец, Върбица, Бреговица, Горски долен Тръмбеж и Драганово. Скалната основа на сайта е съставена от варовици и мергели. 50 % от реката преминава през открити площи, а останалата ѝ част – през гористи полупланински райони. Този сайт пресича първокласния път Варна – София. Характерни за реката са относително голямата денивелация и бързото течение. Коритото в горната част на реката е с тясно и скалисто. Предназначение на опазване в зоната са следните местообитания и видове:

ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС

91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*) - представляват крайречни смесени гори в низините и планините, най-често с прекъснато, ивичесто разположение покрай водните течения;

поради което имат характер на “галерии”. Развиват се на богати алувиални почви, периодично наводнявани от сезонното издигане нивото на реките. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Стара река“ е 25% от общата площ на зоната. Местообитанието е включено в Червена книга на България, Том III Местообитания (Бисерков и др. /ред./ 2011) с категория “уязвимо местообитание”.

6430 Хидрофилни съобщества от високи тревы в равнините и в планинския до алпийския пояс - Местообитанието е разпространено край р. Стара река, на влажни и сенчести места и е свързано с крайречните гори. Заема около 25% от общата площ на зоната.

9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове - В България местообитанието е представено от сенчести и влажни смесени първични или вторични широколистни гори с разнообразен дървесен състав и задължително участие на явори (*Acer* spp.), липи (*Tilia* spp.) и ясени (*Fraxinus* spp.). Тези гори заемат най-често стръмни и отвесни скални склонове или сипеи. Заема около 1,334% от общата площ на зоната. Този тип гори са включени в Червена книга на България том. III Местообитания с категория “застрашено местообитание” (Бисерков и др. /ред./ 2011).

91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus Betulus* - Мезофилни и ксеромезофилни гори с преобладаване на обикновен габър (*Carpinus betulus*) и/или обикновен горун (*Quercus dalechampii*). Тези гори имат характер на интразонална растителност в пояса на ксеротермните дъбови гори. Предпочитат сенчести, влажни места в падини, долове и в долната част на склонове. Често формират ивици с ширина 30-50 m около реките, суходолията и каньоните. Срещат се в Северна България - Предбалкана, южните части на Дунавската равнина и в Лудогорието. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Стара река“ е 2,27% от общата площ на зоната. Този тип природно местообитание е включено и в Червена книга на България Том III, с категория “потенциално застрашено” (Бисерков и др. /ред./ 2011).

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори - Среща се сравнително често и един от основните дъбови хабитати в зоната. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Стара река“ е 2,97% от общата площ на зоната.

91W0 Мизийски букови гори - Много рядко местообитание, което заема незначителна площ в зоната, а именно 0,206% от общата площ на цялата зона.

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа - Среща се сравнително често в зоната, по източни и северни склонове на хълмовете в зоната. Най-разпространеното горско местообитание в зоната. Заемата площ на този тип местообитание на територията на ЗЗ „Стара река“ е 0,134 % от общата площ на зоната. Горите на сребролистна липа са богати на пролени ефемероиди.

ВИДОВЕ, включени в Приложение I на Дир. 79/409/ЕЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕЕС

БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1310 Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*) - Среща се в сравнително голяма численост в някои пещери. Обитава карстови терени, но лети на големи разстояния. Зоната предоставя предимно ловни територии за вида и защитени миграционни трасета – горски и крайречни растителни съобщества.

1323 Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*) - В България се срещат рядко, главно в равнинните и хълмисти области. Дългоухият нощник живее главно в горите, като извършва кратки миграции между летните и зимните убежища - до 35 км. През лятото живее в хралупи на дървета, по-рядко постройки и пещери, като често сменя жилището си. Зимува в пещери и галерии, в които се премества сравнително късно, а понякога сменя жилището си и през зимата.

1307 Остроух нощник (*Myotis blythii*) - Пещерен вид, обитаващ скалисти места в карстови райони. Има сходни биотопични предпочитания с предишните видове. Зоната предоставя предимно ловни територии за вида – пасища и ливади.

1321 Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) - Ловува над дървесни и храстови съобщества. Зоната предоставя предимно ловни територии за вида.

1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) - Видът обитава редки гори и храсталаци в близост или водни басейни до карстови терени. Колониите му са предимно в пещери. Отдалечава се на около 10 км от убежището си. Зоната предоставя предимно ловни територии за вида – горски и крайречни дървесни растителни съобщества, които са важен източник на насекоми и временни убежища.

1303 Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) - Обитава пещери, мазета, тавани и други части на сгради, минни галерии. Зимува в подземни убежища, като пещери, галерии и мазета. Живее поединично, по двойки или на колонии до 40 екземпляра. През зимата не образува колонии, както останалите подковоноси. Излита веднага след залез слънце, но понякога има и дневна активност.

1352 Европейски вълк (*Canis lupus*) - Обитава предимно горски райони. Двойките и глутниците имат големи ловни територии. Възможни негативни ефекти са безпокойство, прогонване, привикване към селищата и увеличаване на щетите, увеличаване на хибридизацията с подивели кучета.

1355 Видра (*Lutra lutra*) - Обитава различни водоеми, включително и незначителни такива – например отводнителни и напоителни канали в обработваеми площи и рибарници, които използва и като биокоридори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

2609 Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*) - Видът обитава степни тревни съобщества, но също и обработваеми площи – житни и люцернови монокултури, каквито има в зоната. Видът е недостатъчно проучен. Това предполага прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1335 Лалугер (*Spermophilus citellus*) - Видът обитава нискотревни открити пространства – предимно пасища.

2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*) - Разпространението му е свързано с лалугера. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*) – Обитава водоеми с развита подводна растителност, затревени локви и канавки – потенциални местообитания в района на микроязовири и реки.

1193 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) – Видът се среща в незначителни водоеми в зоната; широко разпространен, включително в урбанизирани територии.

1279 Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*) - Обитава тревните и храстови съобщества в зоната. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) - Среща се в микроязовири, канали и други естествени и изкуствени стоящи водоеми в зоната.

1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и 1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) - двата вида костенурки са редки в зоната, поради липсата на подходящи местообитания. Видовете са слабо проучени в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1171 Голям гребенест тритон (*Triturus karelini*) - Потенциални местообитания на вида са разливи и гълове около реките и микроязовири. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1138 Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*) - среща се в течащи води – основно в р. Янтра и притоците ѝ.

1149 Обикновен щипок (*Cobitis taenia*) - Много рядък вид в реки и потоци. Среща се в р. Стара река и потоците, вливащи се в нея.

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*) – Много рядък вид в стоящи водоеми и бавно течащи води. Среща се в р.Стара река и потоците вливащи се в нея, както и в стоящи води, баластиери, блата и др. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1146 Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*) - Много рядък вид в реки и потоци. Среща се в р.Стара река и потоците, вливащи се в нея. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1093 Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) - Ручейният рак обитава потоци, ручей и горните течения на реките в планинските райони. В България е намиран до 1700м надморска височина. Изисква наличие на укрития – предимно заоблени камъни. Видът се среща в р. Стара река и нейните притоци.

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*) - сравнително рядък вид в зоната. Разпространена е в Дунава – по цялото Българско крайбрежие, прилежащите блатата /Сребърна/ и долните течения на вливащите се в Дунава реки –Искър, Янтра, Вит, Осъм. Основните ѝ местообитания в зоната са в р. Стара река. Обитава плитководните участъци на водните басейни, до 1.5 м. дълбочина. Полиморфен вид, много променлив в зависимост от условията на средата.

1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) - Обитава дъбови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) - Типични местообитания на вида в зоната са стари дъбови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1089 Буков сечко (*Morimus funereus*) - Видът обитава широколистни гори (*Fagus, Populus, Tilia, Acer, Salix, Carpinus, Quercus*), предимно букови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1087 Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) - Обитава широколистни гори – предимно букови съобщества. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

4064 Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*) - Сладководен охлюв, обитаващ Дунавското крайбрежие и прилежащи водоеми. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

4. Защитена зона „Река Янтра“ BG0000610

Територията, която ще бъде засегната от дейностите, предвидени за реализация в предварителния проект за ОУП на община Стражица, попада в „Река Янтра“ BG0000610. Площта на зоната е 13900.41 ха, като включва поречието на р. Янтра в

Габровски, Велико Търновски и Русенски области. Предназначение на опазване в зоната са следните местообитания и видове:

ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС

1530 * Нанонски солени степи и солени блата – Среща се в долното течение на р. Янтра в по-широката част на крайречната низина, напр. в района на гр. Полски Тръмбеш, гр. Бяла и др. Обхваща 1807 дка площ. В частта на зоната, която попада на територията на община Велико Търново, местообитанието не се среща, защото няма подходящи условия за него – по-обширни крайречни низини с високи подпочвени води.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition* – Среща се в долното течение на р. Янтра в по-широката част на крайречната низина, напр. в района на гр. Полски Тръмбеш, гр. Бяла, селата Джулюница, Драганово, Долна Студена и др. Обхваща 3475 дка площ. В частта на зоната, която попада на територията на община Велико Търново, местообитанието не се среща, защото няма подходящи места за него. В долната част на зоната към това местообитание са старите корита и разливи на реката.

3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion* – Среща се в коритото на р. Янтра на местата с по-бавно течение и тинест грунт. Преобладава в долната част на поречието, като в защитената зона има площ 612 дка. На територията на община Велико Търново това местообитание е по-рядко отолкото в по-долните участъци на реката.

3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p* – Това местообитание е разпространено в долното поречие на р. Янтра, където реката е по-бавна и има тинесто дъно. При оттегляне на високите води се откриват ивици тина, където се срещат специфичните съобщества на това местообитание. Покрива 514 дка площ в зоната, като практически по-представителните територии са извън община Велико Търново.

6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi* – Среща се по карстови сухи места на по-издигнатите места на речната долина на р. Янтра на местата със скелетни почви. Среща се сравнително рядко – общо 54 дка, като по-голямата част попада на скалните венци над реката, вкл. и на територията на община Велико Търново.

6240* Субпанонски степни тревни съобщества – Приоритетно местообитание, разпространено на сухи, каменисти тревисти места край р. Янтра, по склоновете или на местата с разкрита от лъса варовикова скална основа в по-северната част на зоната. Покрива общо 2502 дка, като по-големи площи покрива в северната част на зоната, извън територията на община Велико Търново.

6250* Панонски лъсови степни тревни съобщества - Приоритетно местообитание, разпространено на сухи, тревисти места по хълмовете над р. Янтра, по склоновете или на местата с лъсова покривка в по-северната част на зоната. Покрива 2376 дка, като по-големи площ има в северната част на зоната, изцяло извън територията на община Велико Търново.

6430 Хидрофилни съобщества от високи тревы в равнините и в планинския долински пояс – Местообитание, разпространено край р. Янтра и нейните притоци, вкл. и край някои малки рекички, канали и вадни. Заема общо около 514 дка площ в зоната.

8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове - Сравнително често срещано местообитание, и среща по стените на всечените меандри над р. Янтра, където се разкриват различни по големина скални венци. Има около 1807 дка.

9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху едни и стръмни склонове – Сравнително рядко местообитание по склоновете на влажните долини на р. Янтра и нейните притоци. По-голямата част от местообитанието се намира в южната част на зоната, вкл. и на територията на община Велико Търново. Заема около 90 дка площ.

91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) – Това местообитание се среща често в поречието на р. Янтра навсякъде в зоната, вкл. и на територията на община Велико Търново, на обща площ 122 дка. Преобладават съобществата с доминиране на *Salix alba*, *Populus* spp.

91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) – Това местообитание се среща предимно в долното течение на р. Янтра, респ. в северната част на зоната, където горите се развиват на по-богатите и дълбоки крайречни наноси.

Заема общо 192 дка практически в части на зоната извън територията на община Велико Търново.

91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus* - Сравнително рядко местообитание, среща се предимно във влажните долове. Покрива около 67 дка площ в зоната, като една значителна част попада в тази част от зоната, която се намира на територията на община Велико Търново.

91H0* Панонски гори с *Quercus pubescens* - Рядко местообитание, предимно на по-високите части на хълмовете, на каменисти субстрати и сухи и огряни от слънцето терени. Заема малка площ в зоната – около 72 дка.

91H0* Евро-сибирски степни гори с *Quercus spp.* – Сравнително рядко местообитание. Среща се по лъсовите повърхнини в северната част на зоната, практически извън територията на община Велико Търново. Покрива само около 2 дка площ в зоната.

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори – Това местообитание представлява смесените ксеротермни дъбови гори, разпространени предимно в южната част на зоната вкл. и на територията на община Велико Търново. Заема около 793 дка площ в зоната.

91W0 Мизийски букови гори – Много рядко местообитание, което заема незначителна площ в зоната.

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа – Сравнително често местообитание по склоновете над р. Янтра и по долините на притоците ѝ на сравнително влажни и богати почви. Заема площ около 215 дка.

ВИДОВЕ, включени в Приложение I на Дир. 79/409/ЕЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕЕС

БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1303 Малък подкованос (*Rhinolophus hipposideros*) – Среща се сравнително често. Видът обитава редки гори и храсталаци в близост или до карстови терени, населени места. Колониите му са предимно в пещери. Отдалечава се на около 10 км от убежището си.

1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) – Видът обитава редки гори и храсталаци в близост или водни басейни до карстови терени. Колониите му са предимно в пещери. Отдалечава се на около 10 км от убежището си.

1305 Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*) – Широко разпространен. Обитава карстови терени в близост до водоеми.

1306 Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*) – Обитава сходни местообитания с предишните видове.

1302 Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) – Обитава сходни местообитания с предишните видове.

1307 Остроух нощник (*Myotis blythii*) – Пещерен вид обитаващ скалисти места в карстови райони. Има сходни биотопични предпочитания с предишните видове.

1308 Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*) – Сравнително рядък вид. Обитава планински и полу-планински горски ландшафти.

1310 Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*) – Среща се в сравнително голяма численост в някои пещери в зоната. Обитава карстови терени, но лети на големи разстояния.

1316 Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*) – Обитава карстови райони в гористи местности. Има сходни биотопични предпочитания с предишните видове.

1324 Голям нощник (*Myotis myotis*) – Често срещан пещерен вид, който ловува над разредени гори, прошарени с ливади.

1321 Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) – Ловува над дървесни и храстови съобщества.

Прилепите са слабо проучени в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1335 Лалугер (*Spermophilus citellus*) – Видът обитава нискотревни открити пространства – предимно пасища.

1352* Европейски вълк (*Canis lupus*) – Обитава предимно горски райони. Двойките и глутниците имат големи ловни територии. Възможни негативни ефекти са безпокойство, прогонване, привикване към селищата и увеличаване на щетите, увеличаване на хибридизацията с подивели кучета.

1355 Видра (*Lutra lutra*) – Обитава различни водоеми, включително и незначителни такива – например отводнителни и напоятелни канали в обработваеми площи и рибарници, които използва и като биокоридори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*) – Разпространението му е свързано с лалугера. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

2609 Добруджански хомяк (*Mesocricetus newtoni*) – Видът обитава степни тревни съобщества, но също и обработваеми площи – житни и люцернови монокултури, каквито има в зоната. Видът е недостатъчно проучен. Това предполага прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1171 Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) 1993 Добруджански тритон (*Triturus dobrogicus*) – Потенциални местообитания на тези видове са разливи и гъболове около реките и микроязовири. Те са слабо проучени в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*) – Обитава водоеми с развита подводна растителност, затревени локви и канавки – потенциални местообитания в района на микроязовири и реки.

1193 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) – Видът се среща в незначителни водоеми в зоната, включително и в населените места.

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) – Среща се в микроязовири, канали и други естествени и изкуствени стоящи водоеми в зоната.

1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и 1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) - двата вида костенурки са редки в зоната. Обитават тревни и храстови съобщества, обикновено по скалисти и карстови терени. Видовете са слабо проучени в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1279 Ивичест смок (*Elaphe quatorlineata*) — Обитава тревните и храстови съобщества в зоната. Видът е слабо проучен, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1130 Распер (*Aspius aspius*) - Обитава реки, язовири и баластиери. Основните му местообитания са в р. Янтра и притоците ѝ. Слабо проучен вид.

1122 Балканска кротунка (*Gobio uranoscopus*) - - Много рядък вид в реки и потоци. Подходящите за вида са в реките и техните притоци, микроязовири и баластиери – основно по течението на р. Янтра. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*) - – Обитава стоящи водоеми и бавно течащи води, баластиери, блата и др. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1138 Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*) - среща се в течащи води – основно средните и горните течения на реките, скалисти речни проломи и пясъчни дъна. Главните му находища в зоната са в р. Янтра и притоците ѝ.

1146 Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*) – Рядък вид в реки и потоци. Обитава бързи речни течения с чакълести дъна. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1149 Обикновен щипок (*Cobitis taenia*) – Обитава бавно течащи и застояли води. Среща се в разливите и притоците на реките в района, баластиери и блата. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

2533 Голям щипок (*Cobitis elongata*). Слабо проучен вид. Обитава плитки и чисти води с пясъчно дъно. Изисква се прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1145 Виюн (*Misgurnus fossilis*). Обитава бавно течащи и застояли води с тинести дъна, отводнителни и напоителни канали.

2484 Украинска минога (*Eudontomyzon mariae*) - Слабо проучен вид, който потенциално би могъл да се среща в зоната.

1124 Белопера кротушка (*Gobio albipinnatus*). Обитава реки и техните притоци. Уязвима към замърсяване и промени в хидрологичния режим.

2511 Балканска кротушка (*Gobio kessleri*). Обитава реки с пясъчно-чакълести дъна. Уязвима към замърсяване и промени в хидрологичния режим.

1122 Балканска кротушка (*Gobio uranoscopus*) - Рядък вид обитаващ плитки речни притоци с пясъчно-чакълесто дъно. Уязвима към замърсяване и промени в хидрологичния режим.

2555 Високотел бибан (*Gymnocephalus baloni*). - Среща се предимно в устието на р. Янтра, но се изкачва и в средното течение на реката. Слабо проучен дълбоководен вид.

1157 Ивичест бибан (*Gymnocephalus schraetzer*) - Обитава дълбоки речни корита с чакълесто дъно. Слабо проучен вид с нощна активност.

2522 Сабица (*Pelecus cultratus*) - Пелагична проходна риба, обитаваща най-долните течения на притоците на р. Дунав. Образува малки стада. Подходящите за вида местообитания са в р. Янтра и притоците ѝ.

1160 Малка вретенарка (*Zingel streber*) Рядък, слабо проучен придънен вид с нощна активност. Подходящите за вида местообитания са в р. Янтра и притоците ѝ.

1159 Голяма вретенарка (*Zingel zingel*) Характерна предимно за р. Дунав. Крие се в подмоли и коренища, а хайверът си хвърля по пясъчно-чакълести дъна. Подходящите за вида местообитания са в р. Янтра и притоците ѝ.

БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) – Типични местообитания на вида в зоната са стари дъбови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1087 Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) – Обитава широколистни гори – предимно букови съобщества. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) – Обитава дъбови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1089 Буков сечко (*Morimus funereus*) – Видът обитава широколистни гори (*Fagus, Populus, Tilia, Acer, Salix, Carpinus, Quercus*), предимно букови гори. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

4064 Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*) – Сладководен охлов, обитаващ Дунавското крайбрежие и прилежащи водоеми. Видът е слабо проучен в зоната, което изисква прилагане на принципа на предпазливостта в подходящите местообитания.

1093 Ручеен (поточен, каменен) рак (*Austropotamobius torrentium*) Ручейният рак обитава потоци, ручей и горните течения на реките в планинските райони. В България е намиран до 1700м надморска височина. Изисква наличие на укрития – предимно заоблени камъни. Видът се характеризира с малки изолирани популации, които са слабо проучени в зоната – предимно изолирани находища в притоците на р. Янтра.

5. Защитени територии и територии с международен природозащитен статут и връзката им със засегнатите защитени зони

На територията на Община Стражица е обявена една защитена територия по ЗЗТ – Защитена местност (ЗМ) „Железарци“ (прекат., ДВ, бр. 7 от 24.01.2003г.), разположена в непосредствена близост до с. Железарци с обща площ от 31,2 ха. Целта на обявяването на ЗМ е опазване на характерни смесени горски насаждения. Поставените режими на дейността на територията на ЗМ са следните:

1. Забранява се папата на домашни животни;
2. Забранява се повреждането на горската растителност;

3. Забранява се преследването на дивите животни и нарушаване на местообитанията им;

4. Забранява се разкриването на кариери, провеждането на минно-геоложки и други дейности, с които се поврежда или изменя ландшафтът;

5. Забранява се извършването на каквото и да е строителство, освен в случаите, когато такова е предвидено по устройствения проект на защитената територия.

Няма данни на териториите на общината да има територии с международен природозащитен статус.

IV. Глава четвърта. Оценка на вероятността и степента на въздействие върху предмета и целите на защитените зони

1. Обща оценка на вероятните въздействия на инвестиционното предложение върху отделните местообитания и видове предмет на опазване в засегнатите защитени зони

На основата на обобщените въздействия за въздействията е оценена вероятността дадени въздействия на проектните възможности за развитие да повлияят отрицателно на параметрите за БПС на местообитанията и видовете, обект на опазване в защитените зони. За природните местообитания и видовете са включени не само преките въздействия, но и косвените и потенциалните. Оценките са представени в табличен вид, като с цел опростяване не са включени параметрите за БПС, за които оценката е, че нямат отношение към никое от идентифицираните въздействия. Сходни типове природни местообитания и видовете със сходни или близки местообитания са обединени.

Табличната оценка служи за идентифициране на въздействията, които следва да се оценяват за вида за всяка засегната зона поотделно, по отношение тяхната степен на въздействие. Праговите стойности, на всеки цитиран тук параметър, за благоприятен статус в отделните зони са посочени в таблиците за БПС.

1.1. Защитена зона "Беленска гора" BG0000231

1.1.1. Местообитания, които са обект на опазване в защитената зона и очаквано влияние върху тях при осъществяване на проектните дейности за развитие, предвидени в предварителния проект за ОУП на Община Стражица

91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) - Формирането на голям горски парк (Оз1), където има потенциална възможност за промяна на предназначението на земята, с цел строителство, както и осъществяване на паркоустройствени мероприятия, могат да доведат до пряко унищожаване на този тип местообитание. Този тип местообитание е с приоритетност, съгласно Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, като за този хабитат съществуват следните режими на опазване: Забрана за водене на всички видове сечи; Забрана за водене на действия свързани с промяна на хидрологичния режим; Забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и

безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда.

Това изисква подлагане на всяко едно бъдещо инвестиционно намерение в зоната на оценка за съвместимост с оглед точна преценка на риска.

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	При осъществяването на предвидените в предварителния проект за ОУП възможности за развитие има вероятност да бъдат унищожени площи, при извеждане на паркоустройствени мероприятия или застрояване на участъка.	Съществува въздействие при при извеждане на паркоустройствени мероприятия или застрояване на участъка.	Съществува въздействие при при извеждане на паркоустройствени мероприятия или застрояване на участъка.
Граници (екотон) на местообитанието откъм сушата	Съществува въздействие при при извеждане на паркоустройствени мероприятия или застрояване на участъка, което да доведе до загубата на екотонна зона.	Съществува опасност от промяна на видовия състав в следствие на загуба на екотон, съответно няма негативно въздействие.	Съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове при дейности, свързани с благоустройство на горския парк, с цел туризъм
Фрагментация	В планираната зона за Горски парк (Оз1) евъзможно появата на фрагментация на ниво зона, поради извеждане на паркоустройствени мероприятия и/или застрояване на участъка.	Съществува промяната на видовия състав вследствие на фрагментацията	Съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове при изграждане на обекти за туристическо обслужване.
Наличие на замърсители (вносители на биогени)	Вероятно въздействие при експлоатацията изградени туристически обекти и такива за туристическо обслужване.	Има вероятно въздействие	Има вероятно въздействие
Опасност от инциденти замърсявания при аварии	Има вероятно въздействие при изграждане на обекти за туристическо обслужване.	Има вероятно въздействие	Има вероятно въздействие

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа - Формирането на голям горски парк (Оз1), където има потенциална възможност за промяна на предназначението на земята, с цел строителство, както и осъществяване на паркоустройствени мероприятия, могат да доведат до пряко унищожаване на този тип местообитание и/или част от него.

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	При осъществяването на предвидените в предварителния проект за ОУП възможности за развитие има вероятност да бъдат унищожени площи, при извеждане на паркоустройствени мероприятия или застрояване на участъка.	Съществува въздействие при при извеждане на паркоустройствени мероприятия или застрояване на участъка.	Съществува въздействие при при извеждане на паркоустройствени мероприятия или застрояване на участъка.
Граници (екотон) на местообитанието откъм сушата	Съществува въздействие при при извеждане на паркоустройствени мероприятия или застрояване на участъка, което да доведе до загубата на екотонна зона.	Съществува опасност от промяна на видовия състав в следствие на загуба на екотон, съответно няма негативно въздействие.	Съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове при дейности, свързани с благоустройство на горския парк, с цел туризъм
Фрагментация	В планираната зона за Горски парк (Оз1) евъзможно появата на фрагментация на ниво зона, поради извеждане на паркоустройствени мероприятия и/или застрояване на участъка.	Съществува промяната на видовия състав вследствие на фрагментацията	Съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове при изграждане на обекти за туристическо обслужване.
Наличие на замърсители (вносители на биогени)	Вероятно въздействие при експлоатацията изградени туристически обекти и такива за туристическо обслужване.	Има вероятно въздействие	Има вероятно въздействие
Опасност от инциденти замърсявания при аварии	Има вероятно въздействие при изграждане на обекти за туристическо обслужване.	Има вероятно въздействие	Има вероятно въздействие

1.1.2. Видове растения, които са обект на опазване в защитените зони и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените проектни възможности за развитие в предварителния проект за ОУП на община Стражица

В участъците, предвидени да получат режими на Предимно производствена зона (ПП) и Горски парк (Оз1), не попадат природни местобитания, приоритет за опазване на територията на ЗЗ, но теренът попада на територията на ЗЗ, което би могло да доведе до макар и слабо изразено негативно влияние при реализация на предвидените проектни възможности за развитие.

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	При осъществяването на предвидените в предварителния проект за ОУП възможности за развитие няма вероятност да бъдат унищожени площи, заето с което и да е приоритетно за опазване местообитание.	Не съществува въздействие при предимно производствени на териториите; заети от местообитанията и в съседство с тях.	Не съществува въздействие при предимно производствени територии; заети от местообитанията и в съседство с тях.
Граници (екотон) на местообитанието откъм сушата	Не съществуват терени, заети с местообитанията, приоритетни за опазване, което възпрепятства загубата на екотонна зона.	Не съществува помяна на видовия състав в следствие на загуба на екотон, съответно няма негативно въздействие.	Не съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове, което да има негативно въздействие при експлоатацията на предимно производствени територии.
Фрагментация	В планираната зона за предимно производствени територии не съществува фрагментация на ниво зона, поради липса на кое да е приоритет за опазване местообитание.	Не съществува промяната на видовия състав вследствие на фрагментацията	Не съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове при експлоатацията на предимно производствени територии.
Наличие на замърсители (вносител на биогени)	Няма вероятно въздействие при експлоатацията на предимно производствени територии.	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие
Опасност от инциденти замърсявания при аварии	Няма вероятно въздействие при експлоатацията на предимно производствени територии.	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие

1.1.3. Видове животни, които са обект на опазване в зоната и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените в предварителния проект за ОУП на Община Стражица проектни възможности за развитие.

Възможно е предвидената производствена зона да има негативно влияние върху някои животински видове, чиито местообитания са приоритет за опазване. В случая съществено значение могат да имат дейности, които драстично да променят и / или унищожат местообитанията.

1279 Пъстър смок (*Elaphe sauromates*) – В участъка предвиден да получи статут на предимно производствена зона, попадащ на територията на защитената зона в близост до с. Виноград, този животински вид е слабо разпространен, но местообитанията му попадат на територията на този участък. В тази връзка са възможни следните въздействия при реализирането и експлоатацията на предвидените проектни предложения:

Параметри	Въздействия		
	Брой индивиди	Площ на местообитанието	Биокоридори (извън и в зоните)
Унищожаване или увреждане на местообитания	Има вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Има вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Вероятно въздействие.
Смъртност на индивиди	Има вероятно въздействие в зоната, но в близост до нея.	Има вероятно въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Прекъсване на биокоридори	Има вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Има вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Има вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.
Повишена опасност от пожари	Няма вероятно въздействие.	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие.

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*) – Преманаващото през защитената зона Дилгердере и участъкът му в близост до предвидената за Горски парк територия представляват потенциално местообитание за вида, и предвид възможните паркоустройствени мероприятия и изграждането на обекти за туристическо обслужване, е възможно да има негативен ефект за този вид.

Параметри	Въздействия		
	Брой индивиди	Площ на местообитанието	Биокоридори (извън и в зоните)
Унищожаване или увреждане на местообитания	Има потенциална вероятно въздействие в зоната.	Има потенциално въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Смъртност на индивиди	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Прекъсване на биокоридори	Няма вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Няма вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Няма вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.
Повишена опасност от пожари	Няма вероятно въздействие.	Няма вероятно въздействие.	Няма вероятно въздействие.

1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), 1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) и 1089 Буков сечко (*Morimus funereus*) – Територията отредена за Горски парк (Оз1) и предвидените паркоустройствени мероприятия и дейности по изграждане на обекти за

туристическо обслужване имат негативно въздействие върху тези видове, като тази територия се явява оптимално местообитание за тях.

Параметри	Въздействия		
	Брой индивиди	Площ на местообитанието	Биокоридори (извън и в зоните)
Унищожаване или увреждане на местообитания	Има вероятно въздействие в зоната.	Има въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Смъртност на индивиди	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Прекъсване на биокоридори	Няма вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Няма вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Няма вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.
Повишена опасност от пожари	Има вероятно въздействие.	Има вероятно въздействие.	Има вероятно въздействие.

1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) – Териториите отредени да получат режими на Предимно производствена зона (ПП) и Горски парк (Оз1) представляват потенциално местообитание за вида. Предвидените дейности по реализация и експлоатация на тези територии биха могли да окажат негативно въздействие върху вида и неговите местообитания, предмет на опазване на територията на защитената зона.

Параметри	Въздействия		
	Брой индивиди	Площ на местообитанието	Биокоридори (извън и в зоните)
Унищожаване или увреждане на местообитания	Има потенциално въздействие в зоната.	Има потенциално въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Смъртност на индивиди	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Прекъсване на биокоридори	Няма вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Няма вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.	Няма вероятно въздействие в зоната и в близост до нея.
Повишена опасност от пожари	Има вероятно въздействие.	Има вероятно въздействие	Има вероятно въздействие.

Изводи относно очакваните въздействия върху защитена зона „Беленска гора“ при реализацията на проектните възможности за развитие, предвидени в предварителния проект за ОУП на Община Стражица

При реализация за заложените проектни възможности за развитие и последваща им експлоатация в предварителния проект за ОУП на община Стражица върху местообитанията, които са обект на опазване в защитената зона “Беленска гора” BG0000231, са възможни следните отрицателни въздействия:

- Пряко унищожаване и / или увреждане на хабитати, включени в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, както и на местообитания на животински видове, обект на опазване на територията на защитената зона. Това ще доведе до

негативни въздействия върху следните хабитати: Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) и Мизийски гори от сребролистна липа; и животински видове: Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Биеерна мида (*Unio crassus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*) и Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*).

- Съществува потенциален значителен кумулативен ефект при всички типове приоритетни за опазване местообитания и животински видове и върху техните местообитания при промяна ползването на земята в конкретните участъци на защитената зона и реализацията на предвидените проектни предложения.
- Съществува опасност от навлизане на инвазивни или чужди видове растения и животни, които да са свързани с новите антропогенно създадени ландшафти върху или в съседство с местообитанията – обект на опазване в зоната на територията от ЗЗ, предвидена за формиране на Горски парк (Оз1).

1.2. Защитена зона „Голяма река“ BG0000432

- ### **1.2.1. Местообитания, които са обект на опазване в защитената зона и очаквано влияние върху тях при осъществяване на проектните дейности за развитие, предвидени в предварителния проект за ОУП на Община Стражица.**

6430 Хидрофилни съобщества от високи тревы в равнините и в планинския доалпийския пояс – Реализацията и експлоатацията на конкретни проектни предложения, както и предвидената промяна на ползването на територията в Предимно-производствена територия в конкретния участък, ще доведе до негативно влияние върху местообитанието, което е приоритет за опазване в границите на защитената зона.

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	При осъществяването на предвидените в предварителния проект за ОУП възможности за развитие има вероятност да бъдат унищожени площи, заети от приоритетното за опазване местообитание.	Съществува въздействие при предимно производствени на териториите, заети от местообитанията и в съседство с тях.	Не съществува въздействие при предимно производствени територии, заети от местообитанията и в съседство с тях.
Граници (екотон) на местообитанието откъм сушата	Съществуват терени, заети с местообитанията, приоритетни за опазване, което обуславя възможността от загубата на екотонна зона.	Възможна е помяна на видовия състав в следствие на загуба на екотон, което да окаже негативно въздействие.	Не съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове, което да има негативно въздействие при експлоатацията на предимно производствени територии.
Фрагментация	В планираната зона за предимно производствени територии съществува фрагментация на ниво зона	Не съществува промяната на видовия състав вследствие на фрагментацията	Не съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове при експлоатацията на предимно производствени територии.
Наличие на замърсители (вносители на биогени)	Вероятно въздействие при експлоатацията на предимно производствени територии.	Вероятно въздействие	Вероятно въздействие
Опасност от инциденти замърсявания при аварии	Съществува вероятно въздействие при експлоатацията на предимно производствени територии.	Вероятно въздействие	Вероятно въздействие

1.2.2. Видове растения, които са обект на опазване в защитените зони и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените проектни възможности за развитие в предварителния проект за ОУП на община Стражица

В учатъка, предвиден да получи режим на Предимно производствена зона (ПП), не попадат природни местобитания, приоритет за опазване на територията на ЗЗ, но теренът попада на територията на ЗЗ, което би могло да доведе до макар и слабо изразено негативно влияние при реализация на предвидените проектни възможности за развитие.

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	При осъществяването на предвидените в предварителния проект за ОУП възможности за развитие няма вероятност да бъдат унищожени площи, заето с което и да е приоритетно за опазване местообитание.	Не съществува въздействие при предимно производствени на териториите; заети от местообитанията и в съседство с тях.	Не съществува въздействие при предимно производствени територии; заети от местообитанията и в съседство с тях.
Граници (екотон) на местообитанието откъм сушата	Не съществуват терени, заети с местообитанията, приоритетни за опазване, което възпрепятства загубата на екотонна зона.	Не съществува помяна на видовия състав в следствие на загуба на екотон, съответно няма негативно въздействие.	Не съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове, което да има негативно въздействие при експлоатацията на предимно производствени територии.
Фрагментация	В планираната зона за предимно производствени територии не съществува фрагментация на ниво зона, поради липса на кое да е приоритет за опазване местообитание.	Не съществува промяната на видовия състав вследствие на фрагментацията	Не съществува възможност за навлизане на инвазивни и чужди видове при експлоатацията на предимно производствени територии.
Наличие на замърсители (вносители на биогени)	Няма вероятно въздействие при експлоатацията на предимно производственитеритории.	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие
Опасност от инциденти замърсявания при аварии	Няма вероятно въздействие при експлоатацията на предимно производственитеритории.	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие

1.2.3. Видове, които са обект на опазване в зоната и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените в предварителния проект за ОУП на Община Стражица проектни възможности за развитие.

Възможно предвидената производствена зона да има негативно влияние върху някои животински видове, чиито местообитания са приоритет за опазване. В случая съществено значение могат да имат дейности, които драстично да променят и / или унищожат местообитанията.

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*), 4064 Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*), 1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), 1138 Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*) - Преминаващото през защитената зона р. Голяма река представлява местообитание за тези животински видове, като проектните предвиждания на територията на предвидената Предимно производствена зона (Пп), северно от с. Мирово, могат да окажат негативни въздействия върху видовете и техните местообитания, обект на опазване на територията на защитената зона.

Параметри	Въздействия		
	Брой индивиди	Площ на местообитанието	Биокоридори (извън и в зоните)
Унищожаване или увреждане на местообитания	Има вероятно въздействие в зоната.	Има потенциално въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Смъртност на индивиди	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Прекъсване на биокоридори	Няма вероятно въздействие в зоната.	Няма вероятно въздействие в зоната.	Няма вероятно въздействие в зоната.
Повишена опасност от пожари	Няма вероятно въздействие.	Няма вероятно въздействие	Няма вероятно въздействие

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), 1193 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), 1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) – Преминаващото през защитената зона р. Голяма река и съществуващите крайречни хабитати представлява местообитание за тези животински видове, като проектите предвиждания на територията на предвидената Предимно производствена зона (ПП), северно от с. Мирово, могат да окажат негативни въздействия върху видовете и техните местообитания, обект на опазване на територията на защитената зона.

Параметри	Въздействия		
	Брой индивиди	Площ на местообитанието	Биокоридори (извън и в зоните)
Унищожаване или увреждане на местообитания	Има вероятно въздействие в зоната.	Има потенциално въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Смъртност на индивиди	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Прекъсване на биокоридори	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.
Повишена опасност от пожари	Има вероятно въздействие.	Има вероятно въздействие	Има вероятно въздействие

1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), 1089 Буков сечко (*Morimus funereus*) – Територията, предвидена да получи статут на предимно производствена зона (Пп), попадащ на територията на защитената зона северно от с. Мирово, обхваща и местообитанията на тези животински видове. В тази връзка са възможни следните въздействия при реализирането и експлоатацията на предвидените проектни предложения:

Параметри	Въздействия		
	Брой индивиди	Площ на местообитанието	Биокоридори (извън и в зоните)
Унищожаване или увреждане на местообитания	Има вероятно въздействие в зоната.	Има потенциално въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Смъртност на индивиди	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Вероятно въздействие.
Прекъсване на биокоридори	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.
Повишена опасност от пожари	Има вероятно въздействие.	Има вероятно въздействие	Има вероятно въздействие

1303 Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), 1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), 1305 Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), 1307 Остроух нощник (*Myotis blythii*), 1321 Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) - Територията, предвидена да получи статут на предимно производствена зона (Пп), попадащ на територията на защитената зона северно от с. Мирово, обхваща и местообитанията на тези животински видове. В тази връзка са възможни следните въздействия при реализирането и експлоатацията на предвидените проектни предложения:

Параметри	Въздействия		
	Брой индивиди	Площ на местообитанието	Биокоридори (извън и в зоните)
Унищожаване или увреждане на местообитания	Няма вероятно въздействие в зоната.	Няма потенциално въздействие в зоната.	Няма вероятно въздействие.
Смъртност на индивиди	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие.
Прекъсване на биокоридори	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.	Има вероятно въздействие в зоната.
Повишена опасност от пожари	Има вероятно въздействие.	Има вероятно въздействие.	Има вероятно въздействие.

Изводи относно очакваните въздействие върху защитена зона „Голяма река” при реализацията на проектните възможности за развитие, предвидени в предварителния проект за ОУП на Община Стражица

При реализация за заложените проектни възможности за развитие и последваща им експлоатация в предварителния проект за ОУП на община Стражица върху местообитанията, които са обект на опазване в защитената зона “Беленска гора” BG0000231, са възможни следните отрицателни въздействия:

- Пряко унищожаване и / или увреждане на хабитати, включени в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, както и на местообитания на животински видове, обект на опазване на територията на защитената зона. Това ще доведе до

негативни въздействия върху следния хабитат: Хидрофилни съобщества от високи тревни в равнините и в планинския до алпийския пояс; и животински видове: Бисерна мида (*Unio crassus*), Йвичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Остроух нощник (*Myotis blythii*) и Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*).

- Съществува потенциален значителен кумулативен ефект при всички типове приоритетни за опазване местообитания и животински видове и върху техните местообитания при промяна ползването на земята в конкретните участъци на защитената зона и реализацията и експлоатацията на конкретните проектни предложения.
- Не съществува опасност от навлизане на инвазивни или чужди видове растения и животни, които да са свързани с новите антропогенно създадени ландшафти върху или в съседство с местообитанията – обект на опазване в зоната на територията от 33.
- Съществува опасност от прекъсване на биокоридорите за конкретните животински видове, както и повишаване рискът от пожари при реализирането и експлоатацията на конкретните проектни предложения на територията, отредена в ОУП като предимно производствена зона (Пп).

2. Обобщение на влиянието на проектните възможности за развитие, предвидени за реализация в предварителния проект за ОУП на община Стражица, върху предмета и целите на опазване на защитените зони за местообитания

Оценката на степента на въздействие на проектните възможности за развитие, заложили в предварителния проект за ОУП на Община Стражица и възможни алтернативни решения върху защитените зони се гради на влиянието върху всеки от критериите за БПС – популация в зоната, площ на местообитанията в зоната (където има специфични по-малки по площ, но важни местообитания се отчитат отделно),

качество на местообитанията (структурни и функционални параметри), бъдещи перспективи (други важни параметри); отделно се отчитат и други структурни и функционални параметри като общата функционална роля на зоната за свързаността на мрежата – биокоридорна функция, географска свързаност. Характеристиката на всеки един от типовете въздействия е разгледана в Глава II. За определяне степента на въздействието е използвана 10-степенна скала на оценката, която позволява да се отчетат различните параметри на значимостта на едно въздействие, спрямо стандартните показатели за оценка на степента на въздействие.

Предварителният проект за ОУП на Община Стражица предвижда алтернативи, които да бъдат разгледани в настоящата оценка, както се изисква от чл. 23, ал.2, т. 7 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. Заради това са предложени алтернативи за всяка една от засегнатите зони, разгледани в Глава V, а в настоящата глава оценяваме влиянието върху предмета и целите на опазване на защитените зони, при осъществяване на проектните възможности за развитие, предвидени в предварителния проект за ОУПО, и на алтернативните решения.

Матрица за оценка степента на въздействие

ОЦЕНКА	КРИТЕРИИ
0	Дейността не оказва въздействие
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
8	Дейността може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.

Оценка:

0 = няма въздействие

от 1 до 3 – слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация;

от 4 до 6 – средно по-степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване

от 7 до 10 – значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсаторни мерки.

2.1. Защитена зона “Беленска гора” BG00000231

2.1.1. Местообитания, които са обект на опазване в защитената зона и очаквано влияние върху тях при осъществяване на проектните дейности за развитие, предвидени в предварителния проект за ОУП на Община Стражица

91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	9	9	9
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	1	1	1

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	9	9	9
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	1	1	1

2.1.2. Видове растения, които са обект на опазване в защитените зони и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените проектни възможности за развитие в предварителния проект за ОУП на община Стражица

В участъците, предвидени да получат режими на Предимно производствена зона (ПП) и Горски парк (Оз1), не попадат природни местообитания, приоритет за опазване на територията на ЗЗ, но теренът попада на територията на ЗЗ, което би могло да доведе до макар и слабо изразено негативно влияние при реализация на предвидените проектни възможности за развитие.

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	0	0	0
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	0	0	0

2.1.3. Видове животни, които са обект на опазване в зоната и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените в предварителния проект за ОУП на Община Стражица проектни възможности за развитие.

1279 Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	9	9	9
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	2	2	2
Повишена опасност от пожари	2	2	2

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*)

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	3	3	0
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	1	1	0

1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), 1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) и 1089 Буков сечко (*Morimus funereus*)

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	3	3	9
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	2	2	1
Повишена опасност от пожари	2	2	2

1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	3	3	0
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	2	2	0

2.2. Защитена зона „Голяма река“ BG0000432

2.2.1. Местобитания, които са обект на опазване в защитената зона и очаквано влияние върху тях при осъществяване на проектните дейности за развитие, предвидени в предварителния проект за ОУП на Община Стражица

6430 Хидрофилни съобщества от високи тревы в равнините и в планинския до алпийския пояс

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местобитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	9	9	9
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	1	1	1
Повишена опасност от пожари	2	2	2

2.2.2. Видове растения, които са обект на опазване в защитените зони и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените проектни възможности за развитие в предварителния проект за ОУП на община Стражица

В учатъка, предвиден да получи режим на Предимно производствена зона (ПП), не попадат природни местобитания, приоритет за опазване на територията на ЗЗ, но теренът попада на територията на ЗЗ, което би могло да доведе до макар и слабо изразено негативно влияние при реализация на предвидените проектни възможности за развитие.

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	0	0	0
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	0	0	0
Повишена опасност от пожари	0	0	0

2.2.3. Видове, които са обект на опазване в зоната и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените в предварителния проект за ОУП на Община Стражица проектни възможности за развитие.

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*), 4064 Ивичест теодокеус (*Theodoxus transversalis*), 1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), 1138 Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*)

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	3	3	3
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	1	1	1

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), 1193 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), 1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	3	3	0
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	1	1	1
Повишена опасност от пожари	2	2	2

1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), 1089 Буков сечко (*Morimus funereus*)

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	3	3	0
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	1	1	0
Повишена опасност от пожари	2	2	0

1303 Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), 1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), 1305 Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), 1307 Остроух нощник (*Myotis blythii*), 1321 Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)

Параметри	Въздействия		
	Обща площ	Площ на местообитанието	Инвазивни видове
Нулева	0	0	0
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	3	3	0
Алтернатива – редукция на предвидените проектни възможности за развитие в НАТУРА 2000	1	1	0
Повишена опасност от пожари	2	2	0

V. Глава пета. Оценка на възможните смекчаващи дейности и тяхната ефективност по отношение предотвратяване или избягване на значителните отрицателни въздействия

Прилагането на смекчаващи мерки е възможно единствено при редуциране на мащабите на планираните проектни възможности за развитие в предварителния проект за ОУП на Община Стражица. Това редуциране, предвид широкия обхват и перспектива на прилагане на Оценката за съвместимост с цел интегрирането на екологичните, социалните и икономическите съображения за постигане на устойчиво развитие, подлежи на прецизиране въз основа на картиране на местообитанията и видовете, както и изготвянето на планове на управление на конкретните защитени зони и прецизиране на буферни зони за инвестиционна активност с оглед опазване на флората и фауната в съответната защитена зона. Голяма част от мерките, предложени в настоящата оценка за съвместимост, се допълват, поради което е разгледана и обща оценка от предлаганите смекчаващи мерки. Като генерална препоръка към предварителния проект за ОУП на Общината е предвиждането на устройствени територии (зони за опазване на биологичното разнообразие), в които да се опазва биоразнообразието, каквото основно е предназначението на защитените зони от НАТУРА 2000. Естествените местообитания, в това число и горите са или местообитания - предмет на опазване на защитените зони и/или са местообитания на видове – предмет на опазване в защитените зони за местообитания. Така че, такива земи, когато попадат в защитените зони, би трябвало да запазват статута си, защото промяната на предназначението им в повечето случаи може да доведе до значително отрицателно въздействие върху видове или местообитания – предмет на опазване на защитените зони. Детайлизирана информация за възможностите за инвестиционна активност върху такъв тип терени ще бъде получена в резултат на картирането, а в следствие на това и проучването, на местообитанията и видовете. Крайната цел е допускане на бъдещи възможности за развитие на територията на самите защитени зони и съответно промяна на предназначение на земеделски и горски земи, попадащи в обхвата на защитените зони, само при наличие на съответствие с планове за управление на последните и предмета и целите на опазването им. В тази връзка до завършване на картирането на местообитанията и видовете и тяхното проучване на територията на отделните защитени зони, както и изготвянето на планове за управление на същите, в съответствие с принципа на предпазливостта, следва:

- да се прилагат редуцираните обхвати на планираната урбанизация и/или паркоустройствени мероприятия дадени по-долу по защитени зони;

- да се въведе задължително изискване промяна на предназначението на земята да се извършва само след положителна оценка за съвместимост на ПУП с решение за съгласуване от контролния орган.

1. Защитена зона “Беленска гора” BG0000231

Предвид на вида и обхвата на заложените проектни възможности за развитие в предварителния проект за ОУП на община Стражица, не могат да бъдат предвидени комплексни смекчаващи дейности за всички местообитания и популации на видове, защото някои от тях ще бъдат унищожени на повече от 1%, което означава влошаване на тяхното благоприятно състояние и превръщането му в неблагоприятно-лошо. Това основно засяга популациите на пъстър смок, бърмбара-рогач и сечковците. Предпоставка за влошаване на благоприятното състояние на местообитанията създават и заложените в плана възможности за промяна на предназначението на земята в горския фонд в т.нар. горски паркове. Такива местообитания са 91E0 * и 91Z0.

Смекчаващи мерки могат да се приложат при осъществяване на редуциран вариант на териториалния обхват на някои от заложените проектни възможности за развитие, които попадат на територията на защитената зона.

1.1. Да се редуцира обхватът на:

- Застрояването на предвидената за Предимно производствена зона (Пп) територия, както и от изключително значение е при реализация и експлоатация на проектните предложения да бъдат всички правила и норми съгласно и с решение на контролния орган след положителна оценка за съвместимост след тази дата, до влизане в сила на окончателния проект за ОУП на Община Стражица, като преди това се направи картиране на територията с цел изясняване на разпространението на местообитания и видове – предмет на опазване на зоната.

Очакван ефект:

- Постигане на благоприятен природозащитен статус за пъстрия смок и неговите местообитания.

- Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания – обект на опазване в зоната.
- Намаляване на смъртността и безпокойството на животински индивиди и по-специално – пъстрия смук.

1.2. От горските паркове (ОЗІ), попадащи на територията на защитената зона, да отпадне възможността за промяна на предназначението на земите от горския фонд в участъците, в които се намират местообитания 91E0 * и 91Z0, с цел строителство на сгради за сезонно ползване. За целта точните граници на тези територии трябва да бъдат картирани и уточнени. За останалата част на предвидения горски парк е необходимо всяко инвестиционно или проектно предложение, както и друго паркоустройствени мероприятия, до влизането им сила да имат положителна оценка съвместимост, одобрена от контролния орган, след предварително картиране на местообитанията и разпространението на видовете, обект на опазване в защитената зона. Това позволява тяхното ползване за целите на отдиха и други дейности, но без значителни и/или дългосрочни въздействия върху флората и фауната.

Очакван ефект:

- Предотвратяване на кумулативното въздействие (площна загуба, загуба на екотон, кумулативен ефект, фрагментация) върху местообитания 91E0 * и 91Z0.
- Постигане на благоприятен природозащитен статус за тези видове и местообитания.
- Намаляване на негативните антропогенни ефекти, разгледани по-горе, върху животинските видове, включително редуциране на смъртността на индивиди.
- Намаляване на смъртността на индивиди в резултат на светлинно замърсяване при всички видове бръмбари.
- Предотвратяване на възможно драстично намаляване на мъртвата дървесина в резултат на изземването ѝ за огрев. Тя е изключително важна за ларвния стадий на бръмбарите.
- Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания и видове – обект на опазване в зоната.

1.3. Да се изготвят оценки за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони на всички ПУП на нови урбанизирани територии.

Очакван ефект:

- Ограничаване на потенциалните отрицателни въздействия върху целевите местообитания за опазване в защитената зона.
- Постигане на благоприятен природозащитен статус за тези видове и местообитания.
- Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания – обект на опазване в зоната.

2. Защитена зона „Голяма река“ BG0000432

Предвид на вида и обхвата на заложените проектни възможности за развитие в предварителния проект за ОУП на община Стражица, не могат да бъдат предвидени комплексни смекчаващи дейности за всички местообитания и популации на видове, каквито са: местообитание 6430 и популациите на безгръбначни, риби, земноводни и бозайници.

Смекчаващи мерки могат да се приложат при осъществяване на редуциран вариант на териториалния обхват на някои от заложените проектни възможности за развитие, които попадат на територията на защитената зона.

2.1. Да се редуцира обхватът на:

- Застрояването на предвидената за Предимно производствена зона (Пп) територия, както и от изключително значение е при реализация и експлоатация на проектните предложения да бъдат всички правила и норми съгласно и с решение на контролния орган след положителна оценка за съвместимост след тази дата, до влизане в сила на окончателния проект за ОУП на Община Стражица, като преди това се направи картиране на територията с цел изясняване на разпространението на местообитания и видове – предмет на опазване на зоната.

Очакван ефект:

- Постигане на благоприятен природозащитен статус за животинските видове, върху чиито популация ще бъде оказано отрицателно въздействие..

- Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания – обект на опазване в зоната.
- Намаляване на смъртността и безпокойството на животински индивиди.

2.2. Да се изготвят оценки за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони на всички ПУП на нови урбанизирани територии.

Очакван ефект:

- Ограничаване на потенциалните отрицателни въздействия върху целевите местообитания за опазване в защитената зона.
- Постигане на благоприятен природозащитен статус за тези видове и местообитания.
- Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания – обект на опазване в зоната.

VI. Глава шеста. Оценка на възможните алтернативи и тяхната ефективност по отношение предотвратяване или избягване на значителните отрицателни въздействия, включително нулева алтернатива

1. Описание на алтернативите

1.1. Предложена алтернатива

Инвестиционното предложение не предвижда алтернативи на проектирания предварителен проект за ОУП на Община Стражица. Като ПРЕДЛОЖЕНА АЛТЕРНАТИВА (вж. глава IV) можем да препоръчаме посочените в глава V предложени основно редукции на нови зони за урбанизация, както и на горските паркове, попадащи в защитените зони. Трябва да бъдат определени в последващия проект за ОУП на Община Стражица и зони за опазване на местообитания и местообитания на видове, от Директива 92/43/ЕЕС, каквото е и предназначението на Натура 2000 мрежата. Алтернативни предложения трябва да бъдат предложени от инвеститора, по смисъла на чл. 23 (2) т. 7 от Наредбата за извършване на оценки за съвместимост на планове, проекти и програми и инвестиционни предложения с предмета на опазване на защитените зони.

Доколкото няма такива, предлагаме и обсъждаме алтернативни решения в глава 4 и глава 5 от настоящата оценка за съвместимост.

1.2. Нулева алтернатива

Според т. 8 на Допълнителните разпоредби (ДР) на Наредбата за оценка на съвместимостта на планове и програми с целите на опазване на защитените зони “нулевата алтернатива” е описание на настоящото състояние и последиците от него, в случаите, когато инвестиционните намерения, които се предлагат, не могат да бъдат осъществени.

Състоянието на повечето от местообитанията и на видовете при нулевата алтернатива е достатъчно добро, за да не зависи поддържането или подобряването му от нито една от дейностите в предвидените проектни възможности за развитие в предварителния проект за ОУП на община Стражица, тъй като авторите на плана не са си поставяли предварително цели за подобно подобряване в Натура 2000 зоните. По

тази причина тази възможност е пропусната на настоящия етап. Очаква се поддържането на настоящето екологично състояние на видовете и засегнатите местообитания при нереализиране и/или намаляване на мащабите на въпросните проектни възможности.

Състоянието на местообитанията, предмет на опазване във всяка защитена зона зависят и от реализацията на други планове и програми – лесоустройствени планове, планове за управление на речните басейни и др. и не са обект на управление на този план.

1.3. Предварителен проект за ОУП на Община Стражица

Предварителният проект за ОУП на Община Стражица може да окаже значително въздействие върху местообитанията и видовете, които са обект на опазване (виж глава II и IV), като значимостта на това въздействие зависи от реализацията на заложените в плана възможности за създаване на нови урбанизирани територии.

1.3.1. Защитена зона „Беленска гора“ BG0000231

Алтернативи	Местообитания и видове, за които оказват значителни въздействия въпреки възможните мерки за смекчаване	Възможност за компенсиране	Извод
Нулева	Няма.		Изпълнява изискванията на чл. 6 на Директива 92/43/ЕО.
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	2 природни местообитания и популации на 6 животински вида.	Няма.	Не изпълнява изискванията на чл. 6 на Директива 92/43/ЕО.
Предложена алтернатива	Няма значителни отрицателни въздействия; за местообитанията и за някои животински видове се запазва незначително влияние.	Реализиране на други инвестиционни намерения в съответствие с плана за управление на 33.	Изпълнява изискванията на чл. 6 на Директива 92/43/ЕО.

1.3.2. Защитена зона „Голяма река“ BG0000432

Алтернативи	Местообитания и видове, за които остават значителни въздействия въпреки възможните мерки за смекчаване	Възможност за компенсиране	Извод
Нулева	Няма.		Изпълнява изискванията на чл. 6 на Директива 92/43/ЕО.
Предварителен проект за ОУП на община Стражица	1 природно местообитание и популации на 14 животински вида.	Няма.	Не изпълнява изискванията на чл. 6 на Директива 92/43/ЕО.
Предложена алтернатива	Няма значителни отрицателни въздействия, за местообитанията и за някои животински видове се запазва незначително влияние.	Реализиране на други инвестиционни намерения в съответствие с плана за управление на 33.	Изпълнява изискванията на чл. 6 на Директива 92/43/ЕО.

VII. Глава седма. Заключение относно вида и степента на отрицателните въздействия

I. Алтернативи, които могат да бъдат изпълнени

1.1. Нулева алтернатива

Може да бъде изпълнена от гледна точка на целите на опазване на защитените зони и прилагане на действащите Закон за биологичното разнообразие и Директива 92/43/ЕИО, както и от гледна точка на целите на опазване на защитените зони „Беленска гора“ и „Голяма гора“.

1.2. Предварителен проект за ОУН на Община Стражица

Може да бъде изпълнен от гледна точка на целите на опазване на защитените зони и прилагане на действащите Закон за биологичното разнообразие и Директива 92/43/ЕИО, както и от гледна точка на целите на опазване на защитените зони „Беленска гора“, „Голяма река“, „Река Янтра“ и „Стара река“.

1.3. Предложена алтернатива

Може да бъде изпълнена от гледна точка на целите на опазване на защитените зони и прилагане на действащите Закон за биологичното разнообразие и Директива 92/43/ЕИО в комбинация с прилагане на целия пакет от смекчаващи мерки, при прерпроектиране на някои от заложените в плана нови урбанизирани територии и при нереализиране на други инвестиционни предложения от подобен характер в границите на защитените зони.

1.4.Смекчаващи мерки

Смекчаващите мерки, разгледани в глава 5, е необходимо да бъдат прилагани в пакет, а не избирателно. Този тип смекчаващи мерки трябва да са наложителни за всички инвестиционни предложения (в целия окончателен проект за ОУП на община Стражица), които са от подобен характер, предполагат сходни отрицателни въздействия и е оценено (включително с отчитане на кумулативния ефект), че е възможно да бъдат реализирани без да противоречат на целите на опазване на защитените зони и териториите с природозащитен статут по ЗЗТ.

1.5. Конкретни специфични изисквания

Конкретните специфични изисквания са описани по-горе към всяка алтернатива и всяка смекчаваща мярка.

VIII. Глава осма. Заключение относно наличие на обстоятелства по чл. 33 на ЗБР и компенсиращи мерки по чл. 34 от ЗБР

Реализацията на заложените в предварителния проект за ОУП на община Стражица проектни възможности за развитие ще окаже значително отрицателно въздействие на предмета на опазване на местообитанията в „Беленска гора“, „Голяма река“, „Река Янтра“ и „Стара река“ по Директива 92/43/ЕИО. Осъществяване на плана на територията на Общината може да бъде реализирано при някои условия, които са отразени в глава 5, като смекчаващи дейности, и обособени в отделна алтернатива.

На този етап не са известни обстоятелства съгласно чл. 33 на Закона за биологичното разнообразие (наличие на първостепенен обществен интерес²), които да налагат изпълнението на проекта въпреки значимите въздействия.

² Съгласно т. 32, параграф 1 на Допълнителните разпоредби: "Първостепенен обществен интерес" е този, свързан с общественото здраве, националната сигурност, изключително благоприятни въздействия върху околната среда, както и със специфични обществено значими задължения по отношение на транспортни, енергийни и комуникационни системи.

IX. Глава девета. Използвани методи на изследване и методи на прогноза и оценка на въздействието

1. Използвани методи на изследване

Теренно посещение и картиране на местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС. Изследването беше проведено през зимата на 2015 г.

2. Методи на прогноза и оценка на въздействието

При оценката на въздействието върху видовете, обект на опазване, са използвани литературни източници, описващи екологичните изисквания на съответните видове и собствени наблюдения на подобен тип въздействия върху влажни зони и горски територии, и върху съответните видове и местообитания.

Методиката за оценка се основава на изискванията на Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, като в детайлите са следвани изискванията на методичното ръководство на Европейската комисия за Оценка на планове и проекти, значително засягащи Натура 2000 места. При определяне на параметрите, според които се оценява въздействието, са използвани предварителни резултати от изработеното ръководство за определяне и установяване на благоприятния природозащитен статус на видове и местообитания от Директива 92/43/ЕИО. Ръководството е разработено на базата на практиката в Европейския съюз и съобразено с особеностите на прилагане в България, доколкото това е необходимо. Степента на въздействие е оценена на базата на стандартните критерии за оценка на въздействията, залегнали в Европейските директиви – дългосрочност, обратимост, периодичност, кумулативност, тип на въздействие (основно, вторично), възможност да бъдат приложени смекчаващи/компенсиращи мерки. За улеснение е въведена 10-степенна скала, която да визуализира степента на въздействието. Скалата е разработена за целите на извършване на ОВОС, прилагани в Европейския съюз, прилагана е в България при разработването на стратегическата екологична оценка на Националната програма за развитие на селските райони, в която са подлагани на оценка конкретни мерки и дейности в програмата. Стратегическата оценка е приета, като прилаганата методика за оценка степента на въздействие е възприета като удачна за целите на оценката. Същата скала на оценката на степента на въздействие е приложена и при

оценки съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (автомагистрала Струма, промяна на ТУП на община Шабла и др.).

При определяне на засегнатите площи е работено в среда на Географски информационни системи.

Х. Глава десета. Източници на информация

Димова Д. и С. Божинова, Т. Тодоров (ред.): Ръководство за управление на приоритетни горски местообитания от Националната екологична мрежа Натура 2000. Издадено в рамките на проект „Съхраняване на генетичния фонд и възстановяване на приоритетни горски хабитати в Натура 2000 зони“ (Life10/NAT/BG/000146).

Зингстра, Ж. и А. Ковачев, К. Китнейс, Р. Цонев, Д. Димова, Н. Цветков (ред.): 2009. Ръководство за оценка на благоприятното природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по Натура 2000 в България. Wageningen UR, СДП „Балкани“, Orbicon, Българска Фондация Биоразнообразие. ЕС. 2002. Оценка на планове и проекти значително засягащи Натура 2000 места. Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност. ISBN 92-828-1818-7 (превод на български език).

Кавръкова, В. и Д. Димова, М. Димитров, Р. Цонев, Т. Белев (ред.): 2005. Ръководство за определяне на местообитания с Европейска значимост в България. GEOSOFT EOOD.

Министерство на околната среда и водите. Стандартни формуляри за набиране на данни за специално защитени зони, за обекти, подлежащи на идентифициране като места от специален интерес за общността – Беленска гора BG0000231, Голяма река BG0000432, Река Янтра BG0000610 и Стара река BG0000279.

Министерство на околната среда и водите, USAID, ППБР, WWF, NATURE CONSERVANCY, WORLD RESOURCE INSTITUTE. 1995. Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие. София, Програма за поддържане на биологичното разнообразие, 128 с.

Министерство на околната среда и водите. 2000. Национален план за действие за опазване на биологичното разнообразие 1993 - 2003, С. МОСВ, Артифекс Еоод 55с.

Министерство на околната среда и водите. Регистър на защитените територии и защитени зони в България.

Devilliers, P. and J. Devilliers-Terschuren. 1996. A classification of Palearctic habitats. Nature and Environment, No. 78, 11-34.